

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Паводле звестак Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, кожнае трэцяе жыццё на Зямлі забірае рак. На яго хварэюць нават дзеці. Рэакцыя на гэты дыягназ заўсёды аднолькавая — жах, безвыходнасць. Аднак на праблему можна паглядзець і з іншага боку. І даламога нам у гэтым **галоўны ўрач Мінскага гарадскога клінічнага анкадыспансэра, дацэнт, кандыдат медыцынскіх навук Зігмунд Эдуардавіч ГЕДРЭВІЧ**. Мы запрасілі яго на чарговую «прамую лінію», якая адбудзецца **24 жніўня ў аўторак з 12.00 да 13.30** па нумарах 8 (017) 292 38 92 і 292 38 21. Папярэднія пытанні можна пакінуць па нумарах: 8 (017) 287 18 36 і 287 17 57.

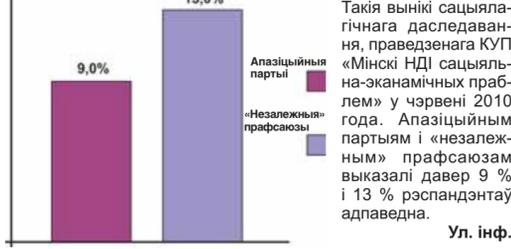
АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ДАРУЧЫЎ АКАЗАЦЬ УСЕБАКОВУЮ ДАПАМОГУ РЫЖСКОЙ БЕЛАРУСКОЙ ШКОЛЕ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка даў даручэнне ўраду, аблвыканкамам і Мінскаму гарвыканкаму аказаць усебаковую дапамогу Рыжскай беларускай школе. Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведамлілі ў прэс-службе беларускага лідара.

Для арганізацыі работы на высокім узроўні школа ў Рызе атрымае з Беларусі мэбля, вучэбнае абсталяванне, камп'ютары, спартыўны інвентар, падручнікі, цацкі і усё, што патрэбна для паўнацэннай вучобы і правядзення вольнага часу. Кіраўнік дзяржавы даручыў таксама арганізаваць штогадовы адпачынак навучнікаў Рыжскай беларускай школы ў Нацыянальным дзіцячым адкацыйна-аздарульным цэнтры «Зубраня» і іх экскурсіі ў Беларусь, запрашаць рыжскіх школьнікаў на дабрачыннае навагодняе свята ў рамках акцыі «Нашы дзеці».

Рыжская беларуская школа была створана ў 1994 годзе. Гэта адзіная беларуская школа ў Латвіі. Колькасць ахвотных атрымаць адкацыю ў ёй пастаянна расце. Цяпер там вучыцца 130 дзяцей, 70 працэнтаў з якіх — этнічныя беларусы.

Мінчане не давяраюць партыям і «незалежным» прафсаюзам

Ул. інф.

МАСАВАЯ ЎБОРКА ЗБОЖЖАВЫХ ЗАВЯРЫЛАСЯ Ў БЕЛАРУСІ

Масавая ўборка збожжавых завяршылася ў Беларусі — скошана 96,1 працэнта ўборачнай плошчы. Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведамлілі начальнік галоўнага ўпраўлення раслінаводства Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання Беларусі Уладзімір Гракун.

«Асноўная маса збожжавых і зернебабовых ужо ўбрана, пачалі ўборку культуры пазняга выспявання — грэчку і проса», — кажа спецыяліст. Ён дадаў, што ва ўсіх абласцях рэспублікі пачалася ўжо ўборка кукурузы на сілас, а ў Гомельскай — і на зерне. Цяпер ідзе падрыхтоўка глебы пад сябу азімых збожжавых і рапсу. З верасня плануецца пачаць ўборку цукровых буракоў і бульбы.

ДОЧКІ-МАЦЯРКІ

У гэтай гісторыі ёсць два бакі. І ў кожнага свая праўда.

А паміж імі — дзіця

Маленькай Аліне (назвам дзяўчынку так) пашанцавала. Як і двум яе братам. Калі здарылася бяды і яны ўтрацілі засталіся без апекі бацькоў, дзяўчынку ўладкавалі ў апекунскую сям'ю, малодшага брата-немаўлятку ўсынавалі, а старэйшага перадалі на выхаванне прыемнай маці. Сям'я раздзялялася, але дзеці воле ўжо тры гады не адчуваюць сябе сіротамі. Не кожнаму так шчасна.

Больш за тое, праз тры гады маці Аліны праз суд аднавіла свае правы на дзвюх дзяцей (на ўсыноўленне дзіця вярнуць бацькоўскія правы немагчыма). Аднак расшэсце суда аказалася цалкам нечаканым для апекуншай Аліны, якія таксама планавалі дзяўчынку ўдочарыць. Да таго ж яны ўзрушаныя, што вяртанне Аліны да біялагічнай маці небяспечнае для фізічнага, псіхічнага і маральнага здароўя дзяўчыніцы. Алекуны падалі касачынную скаргу ў суд, прыёмная маці старэйшага хлопчыка іх падтрымала. Таму расшэсце суда аб прызнанні бацькоўскай праўцы ў сілу пакуль не ўвайшло. За дзяцей, галоўным чынам за дзяўчынку, сёння змагаюцца дзве жанчыны. Адна з іх яе нарадзіла. Другую Аліна дла з паловай гады называе: «матульчэчка». Аглядальнік «Звязды» Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА паспрабавала разабрацца ў тым, наколькі ў такой сітуацыі аказваюцца абаронены інтарэсы дзіцяці.

Бок першы. Біялагічная маці Яна не п'е. І тады, калі ў яе забралі дзяцей, не піла. Гэта прызнае ўсе, хто яе ведаў і ведае. Кажуць, нават нападніку яе не заўважалі. Сваякі пра яе: агонь-дэбка. Начальніца на працы называе выбуховай, у працоўнай характарыстыцы напісана, што яна валодае лідарскімі якасцямі. Старэйшы сельвыканкама пагаджаецца: яна такая. З работай спраўляецца, хуткая, пытанню да яе адпрадаўцы няма.

Чаму ж тады адарвалі дзяцей? Тут бы прааналізаваць спецыялісту — псіхологу. Што ў гэтай хуткай, цвярозай маладой жанчыны не заледзілася? Чаму яна не справілася з жыццёвымі абставінамі, чаго ў яе выбуховы характары не хопіла? Бо хоць яна і вйнаваціць службы аховы дзяцінства ў тым, што дзіцяці забралі несправядліва, але беспаспартна такая справы не робіцца.

Сама яна і яе бабка кажучы: усё здарылася з-за мужыка. Ён піў, не працаваў, з дому усё выносіў... Яе прымушаў працаваць, ледзь не на другі дзень пасля раздзілі яна выходзіла на працу, а сам ён «сядзеў у дэкрэтным». Калі ім служыбавае жыллё далі, ён газавую пліту адтуль вынес і прадаў.

ПАРЫЛЬНЯ ДЛЯ БУЛЬБЫ

Дрыбінскі фермер Уладзімір РЫНГ: «Нікога, без бульбы не застанемся!»

МАЛАДАЯ бульба парыцца ў зямлі і месцамі нават прарастае другім разам. Лета бульбу сапсавала дажджлівае надвор'е, а сёлета на ўсходзе Беларусі яна пацярпела ад высокіх тэмператур і засухі.

Фермер Уладзімір Рынг з Дрыбінскага раёна скардзіцца на спеку. Жывёлу немагчыма пасвіць на выпаленых лугах, капуста не завязваецца, грэчка пустая, а насельніцтва нарэшце не ўбачыць буйных буракоў — будучы толькі дробныя і сярэднія. Бульбу ж цяпер спяшаюцца ўбраць з палёў, таму што яна стала прарастаць другім разам! Такое фермер бачыць упершыню, хоць і мае вялікі вопыт.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

З-ЗА ТЭРАКТУ Ў ПЯЦІГОРСКУ ПАД АДМЫСЛОВУЮ АХОВУ УЗЯТЫ МАСКОЎСКІЯ ВАКЗАЛЫ І АЭРАПОРТЫ
З-за тэракту ў Пяцігорску маскоўскаю міліцыяй перавалі на ўзмоцнены рэжым, паведамляюць інфармагенцыі.

Пад адмысловую ахову ўзятыя метро, вакзалы, аэрапорты і іншыя месцы масавай канцэнтрацыі людзей. Акрамя таго, у Маскве ўзмацнілі пашпартны рэжым. Узмоцнены кантроль на ўездах у горад на аўтамабільных дарогах.

Нагадаем, тэракт у Пяцігорску адбыўся ўвечары 17 жніўня. Тэрарысты падарвалі машыну, прыпаркаваную поблізу кавярні «Эрмітаж». Магучнасць выбухавой прылады склала, паводле папярэдніх звестак, каля 30 кг у трацілавым эквіваленце. Ніхто не загінуў, але 30 чалавек атрымалі раненні. Шасціраза з іх знаходзіцца ў цяжкай стане.

ЯНУКОВІЧ КУПІЎ НА САРОЧЫНСКІМ КІРМАШЫ БОЧКУ ДЛЯ ЗАСОЛУ АГУРКОЎ
Прэзідэнт Украіны Віктар Януковіч купіў на Сарочынскім кірмашы вышынак і бочку для засолу агуркоў. Пра гэта паведамляе «Украінская праўда».

Януковіч распавёў, што ў Вялікіх Сарочынах здолеў дастаць адразу дзве вышынакі. Адно ён купіў на кірмашы, а другую атрымаў у падарунак. Таксама Януковіч распавёў, што купіў некалькі сувеніраў, у тым ліку бочку для засолу агуркоў. «Каб можна было іх там сапціць. Такія, ведаеце, хрумсткія...» — удакладніў ён.

Традыцыйна Сарочынскі кірмаш праходзіць у вёсцы Вялікіх Сарочынах Міргарадскага раёна Палтаўскай вобласці. Кірмаш атрымаў відомасць дзякуючы апавесці Мікалая Гогаля, якая ўвайшла ў першы том апаведдэ «Вечары на хутары бліз Дыканькі».

АБ'ЁМ КАРУПЦЫІ Ў РАСІ РОЎНЫ ПАЛОВЕ ВУП
Сума, роўная палове ВУП Расіі, трапляе ў кішчы карупцыйных раіскаў чыноўнікаў, пільна Le Monde, спаслаўшыся на звесткі незалежнага даследавання, праведзенага Асацыяцыяй праваабаронцаў.

На падставе афіцыйных статыстычных звестак і сведчаньняў заўнікаў, якія звярнуліся ў асацыяцыю, аўтары даследавання робяць выснову, што «рынак карупцыі роўны 50% ВУП», а сярэдні памер хабары з пачатку 2010 года вырас удвая і склаў 44 тыс. рублёў (1500 еўра). Гэта сума можа быць значна вышэйшай у некаторых выпадках, напрыклад, пры куплі «прэстыжнага» пасада інспектара ДПС (40 тыс. еўра) ці пракурора раённай пракуратуры (78 тыс. еўра), адзначае газета. «Самыя прэстыжныя прафесіі — тыя, дзе карупцыя стабільная», — цытуе выданне тэкст справаздачы.

Гэтыя паказчыкі супадаюць з ацэнкамі Transparency International, якія змясцілі Расію на 146-е месца ў антыкарупцыйным рэйтынгу краін, пільна газета.

З-ЗА АБРУШЭННЯ ДАХУ Ў ШКОЛЕ НА ПОЎНАЧЫ ІНДЫІ ЗАГІНУЛА НЕ МЕНШ ЗА 17 ДЗІЦЕЙ
На поўначы Індыі ў штаце Утарханд учора ў адной са школ абрушыўся дах, загінуў 17 дзяцей і адна жанчына, паведамляюць інфармагенцыі.

«Абваленне даху адбылося ў горным мястэчку Калкот з-за апоўзня», — распавёў журналістам прадстаўнік мясцовай паліцыі. Колькасць ахвяраў можа ўзрасці, бо ў момант абрушэння ў будынку школы знаходзіліся 24 дзіцяці.

ШТО Ў КАНВЕРЦІКУ ЛЯЖЫЦЬ?

Дзяржкантроль зоймецца адсочваннем выплаты зарплаты ў «канвертах»

СЯРЭДНЯЯ зарплата больш чым у 30 тысячч прыватных прадпрыемстваў Беларусі ў эквіваленце складае на сёння менш за 200 долараў ЗША. А зарплату ніжэй за пражытковы мінімум (на 1 жніўня 2010 года — гэта 274 510 рублёў) сярэд 4,58 млн эканамічна актыўнага насельніцтва сёння атрымлівае 446,5 тысячч работнікаў. Такую інфармацыю даялі агульці ў камітэце дзяржкантролю.

Атрымліваючы зарплату ў канвертах сёння, людзі зусім не думаюць пра заўтра, — кажа начальнік галоўнага ўпраўлення кантролю за работай галін сацыяльнай сферы Камітэта дзяржкантролю Ала МІКАЛУЦКАЯ. — Яны не разумеюць, што такім чынам абмяжоваюць свае сацыяльныя гарантыі (дапамога пры часовай непрыдатнасці і магчымае атрымліваць грошы пры выхадзе на пенсію). Дадатковы аспект — непаступленне ў бюджэт сумы падаткаў і плаццяжоў з зарплат, якія ў тым ліку ідуць на выплату пенсій, стыпендыі і заробатнай платы работнікам бюджэтнай сферы.

Стварэння рабочыя групы па барабце з «зарплатамі ў канвертах» будуць высвятляць прычыны такіх сітуацый. У працоўнай групы ўвайшлі супрацоўнікі Дзяржкантролю, КДБ, Генпракуратуры, МУС, Міністэрства эканомікі, Міністэрства па падатках і зборах, Міністэрства працы і сацыяльнай абароны і Нацыянальнага статыстычнага камітэта.

Адпаведныя групы распачнуць сваю працу 23 жніўня і будуць працаваць на працягу месяца. Праверкі будуць праводзіцца як у сталіцы, так і ва ўсіх абласцях Беларусі.

Ілья ЛАПАТО.

АУКЦИОНЫ ПО ПРОДАЖЕ КОММЕРЧЕСКОЙ НЕДВИЖИМОСТИ WWW.RLT.BY

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА
КУП «Минский областной центр учета недвижимости» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Кузнецкий завод тяжелых штамповок» (продавец)

проводит повторный открытый аукцион по продаже незавершенных строительством незаконсервированных объектов, расположенных по адресу: г. Жодино, ул. Кузнецкая, 26 в составе: цех крупного литья, об.пл. 40 224 кв.м; административно-бытовой корпус, об.пл. 2 146 кв.м; блок мокрой очистки, об.пл. 2 383 кв.м. Начальная цена с НДС – 2 913 453 200 бел. руб. Задаток – 100 000 000 бел. руб. Под-робное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 03.03.2010. Аукцион состоится 31.08.2010 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Ча-ловова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 30.08.2010 до 17.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 224 61 34; 500 47 12.

ISSN 1990 - 763X
Курсы валют
1 доллар США.....2 994,00
1 евро.....3 853,58
1 латвийский лит.....5 438,20
1 литовский лит.....1 115,87
1 чешская крона.....155,15
1 польский злотый.....969,53
1 российский рубль.....98,32
1 украинская гривна.....379,42
USD.....30,4514
10 UAH.....38,5900
1000 BYR.....10,1572
EUR.....39,1148

Курсы валют
1 доллар США.....2 994,00
1 евро.....3 853,58
1 латвийский лит.....5 438,20
1 литовский лит.....1 115,87
1 чешская крона.....155,15
1 польский злотый.....969,53
1 российский рубль.....98,32
1 украинская гривна.....379,42
USD.....30,4514
10 UAH.....38,5900
1000 BYR.....10,1572
EUR.....39,1148

РОЗГАЛАС
ПОШНЯЯ
ІНФАРМАЦЫЯ
СУТАК

НЕПАГАДЗЬ ЗНОЎ НАНЕСЛА ЎДАР
Чарговы удар стыхіі даўляўся вытрмаца краіне ў аўторак: паводле інфармацыі Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, падчас праходжання навальніцы, дажджу і парываў ветру, хуткасць якога дасягала 18 метраў за секунду, пацярпелі 12 населеных пунктаў у сямі раёнах Віцебскай, Гомельскай і Магілёўскай абласцях.

У Глускім раёне аўтагартранспарт спыніўся каля вёскі Горнае, дзе на дарозе «Слуцк—Бабурыск» паваліліся дрэвы.

У Бабурыску абарвалася лінія электраперадач, ад чаго было парушана энэргазабеспячэнне каля 150 домаўладанняў. З-за моцнага ветру паваліўся рэкламны шчыт «Вэлкам» на вуліцы Савецкай, на гарадскіх вуліцах і ў двух навакольных вёсках таксама ёсць паваленыя дрэвы.

Былі пашкоджаныя дахі 17 жылых дамоў (на раніцу сярды яны яшчэ не былі адноўленыя) і 8 сельскагаспадарчых будынкаў (таксама не былі адноўленыя). Без электразабеспячэння засталіся 552 населеныя пункты (па стане на раніцу сярды не была адноўлена падача электрычнасці ў 10 населеных пунктах). Практична ўсе адключаны электразабеспячэння, удакладнілі ў МНС, адбыліся ў Мінскай вобласці.

ДВА ДРЭВЫ СПЫНІЛІ БОЛЬШ ЗА ДЗЯСЯТАК ЦЯГНІКОЎ
Адбылося гэта ў аўторак каля 21 гадзіны ў Асіповіцкім раёне, калі падчас навальніцы і моцнага ветру два дрэвы абрынуліся на 403-м кіламетры перагона Талька — Вярціцы.

Як паведаміў прэс-сакратар УУС на транспарце МУС Беларусі Аляксандр Марчанка, на ішчасце, абрынуліся без пацярпелых. Паваленыя на чыгуначнае палатно дрэвы былі прыбраныя аварыйнымі брыгадамі і далей цягнікі пайшлі па раскладзе. Затрымаў больш за дзесць саставаў склалі ад 7 хвілін (цягнік Мінск — Сімферопаль) да 2 гадзін 40 хвілін (аднаго з двух саставаў Мінск — Асіповічы).

Ілона ІВАНОВА, Сяргей РАСОЛЬКА.
Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя праінфармавала грамадскасць адносна тэрмінаў збору ягад журавін і брусніц падчас селятнага сезона.

Згодна з папярэднімі звесткамі, на Брэстчыне па брусніцы можна было выпраўляцца з 10 жніўня, а вось каб назбіраць журавін, трэба будзе чакаць 5 верасня. У Віцебскай вобласці гэтыя тэрміны пачатку збору ўстаноўлены, адпаведна, з 21 жніўня і 11 верасня, у Гомельскай — з 20 жніўня і 1 верасня. Жыхары Гродзенскай вобласці маглі арыентавацца на даты 15 жніўня і 15 верасня, на Міншчыне за «пункты адліку» браць 14 жніўня і 11 верасня. Нарэшце, збіраць брусніцы насельнікам Магілёўскай вобласці дазволена з 21 жніўня, а журавіны — з 6 верасня. Даты агучаныя, толькі тут ёсць адно але... Тое ж самае міністэрства звяртае ўвагу, што зараз у сувязі з пажаранебяспечнай сітуацыяй у краіне ўведзена забарона на наведванне насельніцтвам лясоў. Акрамя таго, як яно часам бывае, у асобных раёнах раённымі выканаўчымі камітэтамі могуць быць прынятыя рашэнні аб устаўленні больш позніх тэрмінаў пачатку збору дзікорослых ягад. Каб не патрапіць у невыпрымную сітуацыю, больш падрабязную інфармацыю лепш атрымаць у гар-, раёнспецыяльных прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя і ў раённых выканаўчых камітэтах. Бо парушэнне вызначаных тэрмінаў, выкарыстанне забароненых сродкаў ці метадаў збору ці нарыхтоўкі грыбоў, іншых дзікорослых раслін ці іх частак або іншае парушэнне правілаў збору ці нарыхтоўкі цягне папярэджанне грамадзяніна ці накладанне штрафу ў памеры да 20 базавых велічыняў, на індывідуальнага прадпрыемліка — да 100, на юрыдычную асобу — да 500 базавых велічыняў.

Сяргей РАСОЛЬКА.
НА МКАД ПЕРАКУЛІЛАСЯ ФУРА З ПЕНЯЛТАМ
Учора на Мінскай кальцавой аўтадарозе перакулілася фура, якая перавозіла пенапанат. Здарэнне адбылося каля 9.20 раніцы. Кіроўца МАЗа шпіталізаваны з цяжкімі траўмамі, яго пасажыр не пацярпеў. Як паведаміла «Звязда» старшы інспектар АІП АДАІ Пяршамайскага раёна Мінска Аскана МЯХЕДКА, кіроўца з цяжкімі цялеснымі пашкоджаннямі шпіталізаваны. Яго пасажыр не пацярпеў.

Алена АЎЧЫНІКАВА.
НУ І ЧУ!
У ГОМЕЛЬСКАГА БІЗНЭСМЕНА ВЫПАДКОВІЯ ЗНАЁМЫЯ ЗНЯЛІ З КАРТКІ 7 МІЛЬЁНАЎ

Гомельскі бізнэсмен прыехаў па справах у сталіцу, але вырашыўшы іх, дадому не спяшаўся. Пры сабе ён меў дзве банкаўскія карткі, на адной з якіх знаходзілася 8 мільёнаў рублёў, на другой — больш за 2. У гандлёвым цэнтры «Сталіца» ён пазнаёміўся з дзвюхціатамі, калі спіртно, прадукты і адсвяткаваў знаёмства ў іх на кватэры. Затым накіраваўся на вакзал. Але там пазнаёміўся з каўказцам, які запрасіў на кватэру да знаёмых. Гамільячын адкінуў паездку, зноў накупіў прадуктаў, спіртнога і накіраваўся ў гэты. Святкаванне знаёмства расцвінулася на чатыры дні, на працягу якіх перыядычна здымаліся грошы з карткі і дакуплялася спіртно.

Нарэшце мужчына вырашыў паехаць у Гомель, але на вакзале зноў яго напалкала выпадковае знаёмства, і зноў да кампаніі далучыліся ранейшыя знаёмы каўказец. На наступны дзень гамільячын вырашыў падарыць сваёму новаму знаёмаму мабільны тэлефон. Але пры набыцці тэлефона, што на картцы, дзе было восем мільёнаў, засталася ўсяго 16 тысяч рублёў. Мужчына распаўваўся другой карткай, і новыя знаёмы, атрымаўшы падарунак, зні. Гамільячын жа звярнуўся ў міліцыю — па яго падліках, на картцы пасля набыцця спіртнога павінна было заставацца яшчэ каля 7 мільёнаў.

Як расказаў «Звяздзе» прэс-адфіцэр Ленінскага РУУС Мінска Сяргей Козел, выпадковыя знаёмы гамільячынна, калі апошні спыў, уначы, з розных банкаматаў у цэнтры сталіцы знімаў па мільёну рублёў. Зрабіць гэта было нескладана — пін-код быў напісаны на картцы. Зараз міліцыя імкнецца знайсці гэтых знаёмых.

ПЕНСІЯНЕР З НАЖОМ ВЫМАГАЎ У АПТЭЦЫ НАСТОЙКУ ГЛОГУ
60-гадовы мужчына, які, паводле яго прызнання, прыехаў у Мінск на заробкі і збіраўся ўладкавацца на кінастудыю «Беларусьфільм», зайшоў у сталічную аптэку па праспекце Незалежнасці, 103 і з нажом вымагаў у фармацэўта флакон настойкі глогу.

Спачатку ён папрасіў у аптэкаркі настойку, але тая даць без грошаў тавар, якім не грэбуюць злоўжывальнікі алкаголем, адмовілася. Мужчына пачаў цапляцца да наведвальніцкі атэкі і прасіць грошы ў іх. Аптэкарка зрабіла заўвагу пенсіянеру і папрасіла пакінуць атэчку. У адказ мужчына пачаў ляцяць, але з атэкі выйшаў. Праўда, праўду хвілін вярнуўся, і зноў клянчыў грошы ў наведвальніцка. А потым дастаў нож, і пачаў ступаць па вітрыне і акну, пагражаючы ўсіх зарэзаць, калі яму не выдадуць настойку глогу. Аптэкарка націснула трывожную кнопку, але пенсіянер уцёк. Нарад міліцыі, які прыбыў, затрымаў мужчыну непадалёк. Пенсіянеру пагражае ад 3 да 10 гадоў пазбаўлення волі.

Алена АЎЧЫНІКАВА.
Навіны Беларусі і замежжа ў рэжыме on-line на сайце «Звязды» — www.zviazda.by

УКЛЮЧАНЫЯ ў БАНКІ ДАНЫХ АДОНАНАЙ МОЛАДЗІ АТРЫМЛІВАЮЦЬ ПРАВА НА ПАЗАЧАРГОВАЕ ЗАСЯЛЕННЕ ў ІНТЭРНАТЫ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка падпісаў 17 жніўня ўказ № 427 «Аб унясенні дапаўнення ва ўказы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 26 ліпеня 2004 года № 354 і ад 29 лістапада 2005 года № 565». Аб гэтым паведамлілі БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

Гэты нарматыўны дакумент накіраваны на карэкціроўку шэрагу ўказаў кіраўніка дзяржавы ў сувязі з прыняццем указа Прэзідэнта Беларусі ад 26 красавіка 2010 года № 199 «Аб некаторых пытаннях фарміравання, вядзення і выкарыстання банкаў даных адонанай і таленавітай моладзі».

У мэтах стварэння ўмоў для прафесійнага і кар’ернага росту адонанай і таленавітай моладзі прадугледжваецца ўнясенне дапаўнення ва ўказ ад 26 ліпеня 2004 года № 354 «Аб рабоце з кіруючымі кадрамі ў сістэме дзяржаўных органаў і іншых дзяржаўных арганізацый». Цяпер пры фарміраванні рэзерву кіруючых кадраў і перспектывага кадравыя рэзерву будзе вывучацца ў тым ліку інфармацыя аб грамадзянах, уключаных у банк даных адонанай і таленавітай моладзі.

Унесена дапаўненне таксама ва ўказ Прэзідэнта Беларусі ад 29 лістапада 2005 года № 565 «Аб некаторых мерах па рэгуляванні жыллёвых адносін», згодна з якім грамадзянам, уключаным у банк даных адонанай і таленавітай моладзі, прадастаўляецца права пазачарговага атрымання жылых памешчанняў у інтэрнаце дзяржаўнага жыллёвага фонду на перыяд навучання.

Указ уступае ў сілу пасля яго афіцыйнага апублікавання.

Жыхары Гродзеншчыны не адзначаюць міжканфесійнай напружанасці

Характар міжканфесійнай адносінаў у Беларусі як спакойны ацанілі 86 працэнтаў жыхароў Гродзеншчыны, у той час напружанасць адчуваюць толькі 2,5 працэнта рэспандэнтаў (дыяграма 1). Такія вынікі апытання, праведзенага сацыялагамі Гродзенскага аэлівыцанскага ўніверсітэта.

77 працэнтаў жыхароў захаднага рэгіёна задавальняе іх жыццё і толькі 6,5 працэнта апытаных не задаволены, як складаюцца іх жыццёвыя абставіны (дыяграма 2). На пытанне «Ці ўпэўнены вы ў заўтрашнім дні?» станоўча адказалі 53,5 працэнта рэспандэнтаў. 34 працэнта апытаных такой упэўненасці не маюць (дыяграма 3).

«ПАХАВАЛІ ЧАЛАВЕКА РАНЕЙ, ЧЫМ ЗВЯРНУЛІСЯ да ўрачоў ПА ПАСВЕДЧАННЕ АБ СМЕРЦІ...»

У жыхаркі Брагінскага раёна нядаўна памёр бацька. Дачка, а потым і ўдава распавялі, што той апошнім часам моцна хварэў, быў у бальніцы, перанёс аперацыю. Аднак так было накіравана, відаць, што чалавек пайшоў з жыцця... У рэдакцыю па тэлефанаваў жыхарак адной з вёскаў раёна прымусіла тое, што ім не выдаюць... даведку аб смерці бацькі і мужа.

Па словах заяўнікаў, адбылося наступнае. Чалавек памёр дома, анамтамраванне не праводзілася, яго ўжо паспелі пахавачы. Дадома да іх па выкліку выязджаў фельчар. А цяпер людзі не могуць атрымаць даведку з бальніцы, якая, наколькі мы зразумелі, патрэбная ім для падачы ў сельскі Савет — каб выпісаць няхожыка з дома і атрымаць дапамогу па пахаванне. Прычына невыдачы гэтай даведкі, па словах жанчын, — немагчымасць назваць дакладную прычыну смерці. Яны здолелі атрымаць у міліцыі толькі паперу, што смерць чалавека не была гвалтовай. Аднак людзям усё ж патрэбна менавіта ўрачэбная даведка аб смерці.

— Дык няхай бы зазірнулі ў яго гісторыю хваробы: там жа адразу зразумела, ад чаго памёр чалавек! — спрабавалі даказаць сваю праўду заяўнікі.

Аднак выканаўца абязьвязкаў галоўнага ўрача ўстановы аховы здароўя «Брагінская цэнтральная раённая бальніца» Алена АСТАПАВА выказала некалькі іншую версію адносна сітуацыі з урачэбным пасведчаннем аб смерці (менавіта яно маецца на ўвазе заяўнікамі) і ўвогуле — абставінамі смерці чалавека.

— Спрадуўды, мы паднялі дакументацыю і высветлілі, што няхожыка раней знаходзіўся ў нас на стацыянарным лячэнні — паўтара месяца таму. Аднак у яго не было тако захворвання, пра якое кажуць цяпер яго родныя і якое маглі прывесці да смерці. У чалавека была жоўце-камянёвая хвароба, якая не патрабавала тэрміновай аперацыі. Так, мог, напрыклад, узнікнуць востры стан, які і прывёў да смерці, аднак які менавіта — нам невядома. Анатаміраванне, як вы ведаеце, не праводзілі. Што мог зафіксаваць фельчар пры выяздзе дамоў, асабліва калі бычы няхожычка недзе за два тыдні да гэтага, а я не напарэдак перад смерцю? — патлумачыла Алена Вячаслаўна. — Тым больш што чалавека родныя пахавалі ў нядзею, а толькі ў панядзелак звярнуліся да нас за ўрачэбным пасведчаннем аб смерці. Можна, у вялікім горадзе такое і немагчыма, а ў нас, як бачыце, можна пахаваць на могілках, не маючы на руках такога пасведчання аб смерці.

Нашы заяўнікі ўжо і самастойна звярталіся са сваім пытаннем у раённую бальніцу. Больш за тое, напісалі з гэтай нагоды паперу ў пракуратуру. Аднак, як патлумачыла нам далей Алена Астапава, згодна з нарматыўнымі дакументамі, у сітуацыі, што склалася, у заяўнікаў, хутчэй за ўсё, ёсць толькі некалькі варыянтаў атрымаць урачэбнае пасведчання аб смерці чалавека. Аб гэтым заяўнікі не ведаюць, на што родныя быццам бы не згодныя, аднак чакаць паўгода, каб пачаць судовы парадку прызначы бацьку і мужа памерлым. Аднак без вышэйназванага ўрачэбнага пасведчання аб смерці, значыцца Алена Вячаслаўна, людзям спрадуўды не абыйсца — без яго органы ЗАГС не выдадуць пасведчання аб смерці. Апошняе, у сваю чаргу, і трэба будзе падаваць у сельскі Савет для выпіскі няхожычка і атрымання дапамогі на пахаванне.

Сяргей РАСОЛКА.

«НЕ ШУКАЙЦЕ, ДЗЕЎКІ, ШЧАСЦЯ ў ІНТЭРНАЦЕ!»

У 2008 годзе маладая мінчанка Ірына знайшла ў інтэрнаце аб’яву пра стажыроўку за мяжой у сферы гасціннага бізнесу. Дзвючына пазваніла і неўзабаве яе ласкава запрасілі ў офіс фірмы па вул. Сурганава. Ужо на месцы дырэктар фірмы велікі малаўчына абмялаваў дзвючыне перспектывы яе працы ў Англіі і Аўстраліі. Маўляў, у гэтых краінах у вялікай колькасці стажыруюцца мінскія хлопцы і дзвючыты. Ірына павярэла і пачала удакладняць дэталі.

Дэталі аказаліся «драбязі»: стажыроўка (1650 еўра) + кансультацыйны збор (130 долараў) і паслугі пасрэдніка (каля 400 тысяч беларускіх рублёў). Але дзвючыну гэта не насцярожыла, таму ў лютым 2009 года яна заключыла з фірмай дамову на паўгад і аддала грошы ў памеры 1650 еўра. Праз два тыдні Ірына абрадавалі: яна залічана ў англіійскі каледж — ужо нібыта прыйшло запрашэнне і дакументы, якія павярджалі забраніраваны пакой у гасцініцы. Дзвючына панесла дакументы ў англіійскае пасольства. Вось туд казка і ператварылася ў жорсткую рэальнасць — мінчанцы адмовілі ў візе па прычыне... неспраўдзасці дакументаў. Яны аказаліся фальшывымі. Уражаная дзвючына звязалася з дырэктарам фірмы і папрасіла вярнуць ёй грошы. Больш за паўгода на яе электронную скрыню ішлі копіі плацежных даручэнняў аб пералічэнні ёй грошай з Масквы. Але яны аказаліся фальшывымі. І тады дзвючына прыйшла ў міліцыю. Як высветлілася пазней, у казку пра Англію верыла не адна Ірына. Яшчэ як мінімум 10 беларусаў трапілі на вуду дырэктара-хітруна, агульная ж сума страата склапа 35 тысяч долараў.

Ілья ЛАПАТО.

Парламенцкі Дэбят Бяскончасць у «васьмёрцы»

Парламенцкая рабочая група па вывучэнні праблематыкі смяротнай кары пабывала ў турме, дзе ўтрымліваюць пажыццёва зняволеных

«Журналісты заўжды будуць пісаць пра людзей і для іх, а мяне заўжды будзе ахопліваць хваляванне перад сустрэчай з чарговым суразмоўцам. Хто ж ён?..» Так пісала я ва ўступным сачыненні на журфаку, наўрад ці ўяўляючы на месцы гэтага «яго» нелюдзя — лютага забойцу ці гвалтаўніка. Аднак сёння ў мяне ёсць усё шанцы менавіта на такога суразмоўцу. Калічю дэпут, шалёны брэх сабак і пакурчаны падземны галерэй, падзеленыя на замкнёныя адсекі, — чым не дарога ў пекла? Такім шляхам трапіла ў сваё асабістае пекла кожны пажыццёва зняволены ў жодніскай «васьмёрцы». І ўсёдамыленне таго, што ідзеш, можна скажаць, па іх слядах, гняць.

Дэпартамент выканання пакарэння МУС, «віртуальны»:

— Пакуль яшчэ на волю ніхто не выйшаў. Пажыццёвае зняволенне — гэта «маладо» пакарэнне ў нашай краіне. Першымі былі асуджаныя ў 1998 годзе. Значыць, яны змоў і ў Беларусі такая мера пакарэння не прымяняецца. Вось ды зачэпка для феміністаў...

Аднак светлавалося чалавек за кратамі — Ягор Кабанюк (імя і прозвішча змененыя з этычных меркаванняў). — Аут. — у гэтай дзівачкавай цюбейцы і гумавых шлёпанцах, абутых на наскі, — зусім не ўнішае мне страху. Толькі збытанжаснасць. Як такое магло атрымацца, што старэйшы за мяне ўсяго на год — яму 26 — ён паспеў столькі ўсё нарабіць? Даць жыццё траім (ён шматдзетны бацька) і адабраць — у дваіх.

У дыскатэчнай бойцы Ягор з трыма сабрамі да смерці збілі жанчыну з мужчынам. «Слабаваня пераналка», «у стане алкагольнага ап’янення», «забойства ў саўдзеле»... — завучанымі фразамі тумлаць сітуацыю Ягор. У сьвятле тэлекамеры я бачу, як кропелькі поту праступаюць на яго лбе, калі ён кажа, што «усё робіць памылкі і толькі з гадамі робіць правільныя высновы». Звычайныя хлопцы... які носяць робу з нашыўкай «ПЗ» ужо амаль два гады. Ён гаворыць ціха, аднак вельмі выразна — бы чаканчыя словы. У мяне няма адчування, што я прысутнічаю пры споведзі, толькі ўражанне, што ў гэтага чалавека ёсць мэта, — патрапілі на волю. І ён робіць усё, каб яе дасягнуць. «Кожны з іх хоча жыць, спадзеяцца на перагляд прысуду і выхад на волю. Самае страшнае для іх — здзейсніць новае злачынства і страціць шлях да свабоды», — прыгадваюцца мне словы начальніка турмы № 8 Юрыя ХАРУЖАГА.

ВІРТУАЛЬНЫ ШАНЦ
Кажды, усё 97 пажыццёва зняволеных, на чыіх брэхачына прызначаны толькі пакатак тэрміну зняволення, вераць у тое, што гэтая бяскончасць у жодніскай «васьмёрцы»... аднойчы скончыцца. І сістэма не пазбаўляе іх таго надзеі: праз 10 гадоў «добрых паводзінаў» у зняволенні іх могуць перавесці ў палепшаныя ўмовы, у жодніскай «васьмёрцы»... аднойчы скончыцца. І сістэма не пазбаўляе іх таго надзеі: праз 10 гадоў «добрых паводзінаў» у зняволенні іх могуць перавесці ў палепшаныя ўмовы, яшчэ праз 10 гадоў, калі не было заўваг, можна звяртацца з просьбай аб пераглядзе справы. У тэорыі праз 25 гадоў... можна ап’яніцца на волю.

Што ж атрымавацца, калі увесці каратары ў смяротны прысуд і караць злучыцца пажыццёвым зняволеннем... яны праз 25 гадоў будзюць выходзіць на волю? Шанц гэты, на думку Сяргея ПРАЦОНКІ, намесніка начальніка ўпраўлення

Умовы для «ПЗ» можна скажаць «прывольныя». У пацвярджэнне — нізкая стаўкасць смяротнасці. За ўвесь час, што існуе турма, толькі двое памерла.

— Харчуцца тры разы на дзень. Корміць, як у войску, моча, нават лепш, — кажа Дамітрый САВАЦІМАЎ, намеснік начальніка турмы № 8, начальнік аддзела па арганізацыі выканання пакарэння ў выглядзе пажыццёвага зняволення, і ў адказ на маю просьбу прывесці прыклад якой-небудзь стравы дадае: — ну, макарону па-фляцка даюць. Па чатыры чалавекі ў «нумары». Светла пафарбаваныя сцены — харства два і толькі.

УКРАЇНА НЕ БУДЗЕ ўВОДЗІЦЬ ЭМБАРГА НА ЭКСПАРТ ЗБОЖЖА

Пра гэта ўчора заявіў на сустрэчы з журналістамі пасол Украіны ў Беларусі Раман Бязсмертны. Пра эмбарга ў Кіеве нават не вядуцца размовы. Бо Украіна — член Сусветнай гандлёвай арганізацыі, а таму не мае права забараняць экспарт збожжа. Іншая рэч, дыскусія аб квотах: куды і колькі. Але ні ў якім разе пра эмбарга.

Хоць прасаканферэнцыя была прысвечана 19-й гадавіне Незалежнасці Украіны, якая будзе адзначацца 24 жніўня, да пасла было шмат пытанняў на іншыя тэмы. Па просьбе карэспандэнта «Звязды» пасол акрэсліў пазіцыю сваёй дзяржавы да Млынгага саюза Беларусі, Расіі і Казахстана. У прыватнасці, ці разглядае, няхай і ў глыбокай перспектыве, Украіна далучэнне да аб’яднанага трох дзяржаў. Трэба зазначыць, што Раман Бязсмертны адказаў на пытанне, як мяне здалася, настолькі адкрыта, наколькі яму дазваляе статус высокапастаўленага дыпламата. Яшчэ ва ўступным слове ён сказаў, што асновай знешняй палітыкі Украіны з’яўляецца іх інтэграцыя ў еўрапейскую палітычную, эканамічную, прававую прастору з мэтай дасягнення членства ў Еўрапейскім саюзе. Ці, як выказваўся пасол, рух у кірунку еўрапейскага дома. Аднак і з краінамі Млынгага саюза Украіна мяркуе актывізаваць размовы на ўсё сферах.

А калі ва Украіны з’явіцца супрэўны матывы эканамічнага характару, то яна з задавальненнем пойдзе на далейшае збліжэнне з Млынтым саюзам. Але эканамічнае ўтупленне ў яго стала б велізарным зямічэннем прайгрышам для Украіны, а яшчэ большым прайгрышам гэта стала б для членаў Млынгага саюза. Гэты цікавы тэзіс пасол Украіны пакінуў без каментарыя.

Акрамя гэтага Украіна, нагадаў яшчэ раз пасол — член Сусветнай гандлёвай арганізацыі. А таму для Украіны адкрыты ўвесь сусветны рынак. А калі яна пачне працадуру далучэння да Млынгага саюза, то ёй прыйдзецца рыхтавацца да выхду з Сусветнай гандлёвай арганізацыі, у якой цяпер 160 краін. А ў Млынтым саюзе ўсяго тры краіны. «Вось і рабіце выбар», — кажа Раман Бязсмертны. А таму ён робіць выснову: цяпер уступленне Украіны ў Млынты саюз з’яўляецца немагчымым.

Тым не менш, па словах пасла, Украіна ўважліва сочыць за ўсімі працэсамі, якія адбываюцца на тэрыторыі Млынгага саюза. Як вядома, усё ў свеце цячэ, усё мяняецца. І Раман Бязсмертны даволі разгорнуты адказ на маё пытанне завяршыў па-філасофску: ніколі не кажы ніколі. Калі стане відавочная выгада для Украіны, то яна разгледзіць пытанне аб членстве ў Млынтым саюзе.

А тым часам, па звестках пасольства Украіны, гандлёва-эканамічнае супрацоўніцтва з Беларуссю дамамуруе дынамічна і стабільна рост. Сёлета на лень у параўнанні з аналагічным перыядам 2009 года таваразварот па між краінамі павялічыўся на 46,7% і склаў 2,3 млрд долараў ЗША. Экспарт з Украіны ў Беларусь павялічыўся на 37,8% (923 млн долараў), імпорт з Беларусі ва Украіну вырас на 53,3% (1,3 млрд долараў).

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

Абзац

Праваслаўная царква адзначае сёння адзін з 12 найвялікшых святаў хрысціянства — Праабражэнне Гасподняе. У гэты дзень ва ўсіх праваслаўных храмах Беларусі пройдзе чын авсячання «пладоў лозных» — яблыкаў, вінаграду і іншай садавіны. Менавіта ў сувязі з традыцыйна авсячання пладоў за святам у народзе замацавалася іная назва — Яблычкі Спас. Насуперак распаўсюджванню павер’яў, царква ніколі не лічыла грахоў есць яблыкі да Яблычнага Спаса, тлумачыць праваслаўныя багасловы. Гэтая забарона — з рэзурды забабонаў, з якімі царква заўсёды вяла барацьбу. Насамрэч у праваслаўным календары няма ніводнага дня, у які б абмяжоўвалася ўжыванне пладоў (за выключэннем Вялікай суботы напярэддні Вялікадня).

Смаргонскія пагранічнікі ва ўзаемадзейні з супрацоўнікамі КДБ і мэрты ў пункце пропуску «Камены Лог» затрымалі грамадзяніна Лівы, які перавозіў наркатыкі. У час надгляду транспартнага сродку літоўскага грамадзяніна пад абшчынай пад’ярдня па пасажырскага сядзення быў знойдзены пакет з наркатычным рэчывам. Экспертыза ўстанавіла, што ў пакеце метамфетамін вагой больш як 45 г. Як высветлілася цяпер, затрыманы — начальнік коннай паліцыі Лівы.

Прафесійны кілер па мянушцы Харок, які хаваўся ад беларускага прывасуддзя, затрыманы ў Расіі, перадае БЕЛТА. На след уцекача міліцыя выйшла пасля звычайнай папяртнай праверкі: яго папшарт аказаўся падобным. Правершчыкі даняна па ўсім бакам МУС Расіі і міжнароднага вышукі, міліцыя высветліла, што мужчына піль гасуць ужо ляміцца ў вышукі за асабліва цяжкія злачынствы, учыненыя на тэрыторыі Беларусі. Размова ідзе пра падзеі 1990-х гадоў, калі ў Беларусі арудавала Гомельская арганізацыя злачынцаў групоўка. Вярхоўны суд Беларусі прыгаворыў трох найбольш актыўных членаў банды да вышэйшай меры пакарання (расстрэл). Цяпер Харок знаходзіцца ў адзіночнай камеры Тольскага следчага ізалятара. Вырашаецца пытанне аб яго экстрадыцыі ў Беларусь.

У Маскве абмяжоўваюць продаж моцнага алкаголю з 10 чачара да 10 гаўрціна. Такое рашэнне прынялі сталічаны ўлады. З 31 вераня г.г. не дапусцацца рознічны продаж алкагольных прадукцыі з утрыманнем этылавага спірту больш за 15% з 22 гадзін да 10 гадзін раніцы. Раней дзейнічала абмежаванне, што забараняла рознічны гандаль моцным алкаголем раней 8 гадзін раніцы і пазней 23 гадзін. Прадпрыемствы грамадскага харчавання маюць права весці рознічны гандаль алкаголю ў адпаведнасці з рэжымам працы ўстановы. А ў Маскоўскай вобласці з 2 мая гандаль моцным алкаголем забаронены з 21:00 да 11:00 ўночы, акрамя прадпрыемстваў грамадскага харчавання і крамаў баспошліннага гандлю ў аэрапорце.

З вядомага Сляпянскай воднай сістэмы ў Мінску дасталі турму 20-гадовай дзвючыны, якую штурхнуў у канал малады чалавек. З хлопцам дзвючына пазнамілася непадалёк ад аднаго са сталічных рэстаранаў, куды яна прыйшла разам з сяброўкай. Пасядзеўшы ва ўстанове з новым прычэлем і яго сябрам, яны вырашылі падоўжыць знаёмства на прыродзе. Падчас пасядзелак каля вады адзін з хлопцаў заснуў, а ў іншага ўзнік канфлікт з новай сяброўкай, яны пачалі штурхаць адно аднаго. У выніку дзвючына завалілася ў ваду. Яна прасіла дапамогі, бо не ўмела плаваць, але крэдзіцель з-за празмернага алкагольнага ап’янення не змог ёй дапамагчы. Яна патанула, кавалер знік. Цяпер супрацоўнікі Першамайскага РАУС шукаюць сведкаў.

Поўны абзац

37-гадовы швед устанавіў новы сусветны рэкорд перавышэння хуткасці. Яго аўтамабіль трапіў у поле зорны папіццёўскага радару на шашы паміж Бернам і Лазанай. На бяду кіроўцы новенькага Mercedes-Benz SLS AMG, у Швейцарыі няма фіксаваўных штрафваў за перавышэнне хуткасці. Швейцарыя выкарыстоўваюць формулу, куды ўносіцца хуткасць аўтамабіля-парушніка і памер даходу кіроўцы. У выпадку са шведам памер штрафу перавысіў \$1 млн, што стала свайго роду сусветным рэкордам. Кіроўца змог бескарачна «збегчы» ад двух радарва старых мадыфікацый, якія маглі рэгістраваць хуткасць толькі да 200 км/гадз. На трэцім радары ён папаўся. Па словах рэкардсмена, падчас руху ў аўтамабіля выйшаў са строю спідометр.

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

ОАО «Мінскі приборостроительный завод» ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже:

- ЛОТ 1. Кран-балка подвесн. 1 т, 1974 г.в., начальная цена 1500000 руб. с НДС;
- ЛОТ 2. Кран-балка подвесн. 1 т, 1980 г.в., начальная цена 500000 руб. с НДС;
- ЛОТ 3. Кран-балка подвесн. 1 т, 1980 г.в., начальная цена 600000 руб. с НДС;
- ЛОТ 4. Кран-балка подвесн. 2 т, 1974 г.в., начальная цена 2000000 руб. с НДС;
- ЛОТ 5. Кран-штабелеры подпорные 125 кг, 1971 г.в., начальная цена 300000 руб. с НДС;
- ЛОТ 6. Кран-балка подвесн. 2 т, 1969 г.в., начальная цена 2000000 руб. с НДС;
- ЛОТ 7. Кран-балка подвесн. 2 т, 1976 г.в., начальная цена 2000000 руб. с НДС;
- ЛОТ 8. Кран-балка подвесн. 5 т, 1986 г.в., начальная цена 2500000 руб. с НДС;
- ЛОТ 9. Кран-балка подвесн. 3 т, 1968 г.в., начальная цена 2500000 руб. с НДС;
- ЛОТ 10. Кран-штабелеры подпорные 125 кг, 1969 г.в., начальная цена 220000 руб. с НДС;
- ЛОТ 11. Кран-штабелеры подпорные 125 кг, 1970 г.в., начальная цена 220000 руб. с НДС;
- ЛОТ 12. Межстелажные штабелеры 180 кг, 1974 г.в., начальная цена 450000 руб. с НДС;
- ЛОТ 13. Межстелажные штабелеры 180 кг, 1974 г.в., начальная цена 450000 руб. с НДС;
- ЛОТ 14. Межстелажные штабелеры с кабиной оператора 180 кг, 1974 г.в., начальная цена 450000 руб. с НДС;
- ЛОТ 15. Межстелажные штабелеры с кабиной оператора 180 кг, 1974 г.в., начальная цена 450000 руб. с НДС;
- ЛОТ 16. Межстелажные штабелеры с кабиной оператора 180 кг, 1974 г.в., начальная цена 700000 руб. с НДС;
- ЛОТ 17. Межстелажные штабелеры с кабиной оператора 180 кг, 1974 г.в., начальная цена 450000 руб. с НДС;
- ЛОТ 18. Межстелажные штабелеры с кабиной оператора 180 кг, 1974 г.в., начальная цена 450000 руб. с НДС;
- ЛОТ 19. Межстелажные штабелеры с кабиной оператора 180 кг, 1974 г.в., начальная цена 450000 руб. с НДС;
- ЛОТ 20. Межстелажные штабелеры с кабиной оператора 180 кг, 1976 г.в., начальная цена 540000 руб. с НДС;
- ЛОТ 21. Межстелажные штабелеры с кабиной оператора 180 кг, 1976 г.в., начальная цена 540000 руб. с НДС;
- ЛОТ 22. Кран-штабелеры подпорные с кабиной оператора 180 кг, 1976 г.в., начальная цена 570000 руб. с НДС;
- ЛОТ 23. Кран-штабелеры подпорные с кабиной оператора 180 кг, 1978 г.в., начальная цена 550000 руб. с НДС;
- ЛОТ 24. Комплектатор с кабиной оператора 120 кг, 1984 г.в., начальная цена 500000 руб. с НДС;
- ЛОТ 25. Комплектатор с кабиной оператора 120 кг, 1986 г.в., начальная цена 560000 руб. с НДС;
- ЛОТ 26. Кран-штабелеры подпорные 500 кг, 1984 г.в., начальная цена 200000 руб. с НДС;
- ЛОТ 27. Подъемник мезжэтажный 250 кг, 1986 г.в., начальная цена 1120000 руб. с НДС;
- ЛОТ 28. Склад механизированный, 1983 г.в., начальная цена 6000000 руб. с НДС;
- ЛОТ 29. Лифт грузовой 3 т, 1970 г.в., начальная цена 6000000 руб. с НДС.

Место расположения предметов аукциона: г. Минск, пр. Независимости, 58.

Задаток в размере 5% от начальной цены лота перечисляется на расчетный счет ОАО «Минский приборостроительный завод» № 3012000620011 в филиале ОАО «БПС-Банк» г. Минск, код 334, УНП 100363840. Порядок проведения торгов оговорен в условиях проведения аукциона.

Всю необходимую информацию, а также условия проведения аукциона можно получить по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 58. Контактный телефон 8(017)293 94 33. Факс 293 94 40.

Аукцион состоится 27 сентября 2010 г. в 13.00 по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 58. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 23 сентября 2010 г. до 16.00.

УНП 100363840.

Дыскусія з нагоды

Нявыкарыстаны шанц або шчаслівы зьжод?

Ігар КАРПЕНКА, дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, другі сакратар ЦК Камуністычнай партыі Беларусі:

ПРАГРАМЫ

3 АГЛЯДКАЙ НА ПРОСЬБЫ І СКАРГІ

Памеры заробкаў, пенсій і дапамог былі і застануцца галоўнымі. І ўсё ж узровень жыцця вызначаюць не толькі яны — адначасова ні ў якім разе нельга скідваць з рахункаў сацыяльную інфраструктуру. Прычым таксама не сакрэт, што наяўнасць ці адсутнасць камунальных выгодаў, добрых дарог, крамаў і медыцынскіх устаноў перш-наперш залежыць ад мясцовай улады.

Сродак ад уцекаў з вёскі

Адлегласць ад вёскі Жабін да Салігорска складае ўсяго некалькі кіламетраў, і, на першы погляд, менавіта падобная акалічнасць павінна была зняць ці не ўсе праблемы. Аднак тут палічылі па-іншаму: лепш мець сваё. Напрыканцы пазамінула года Жабін ператварыўся ў аграгарадок — з адпаведнымі ўкладаннямі ў інфраструктуру.

Безумоўна, прыгарадная зона наклала пэўны адбітак — Жабін не мае ўласнай школы і дзіцячага садка, ад самага пачатку з'явілася рашэнне, што лепш арганізаваць падвоз дзяцей і падлеткаў у Салігорск, — распавядае старшыня райсавета Лідзія Клішэвіч. — Аднак гэтыя выключэнні аказаліся адзінымі. Усе астатнія неабходныя людзям аб'екты ў аграгарадку ёсць, прычым у іх аднаўленне былі ўкладзеныя мільярды рублёў. І, як аказалася, не дарэмна. З улікам суседства з горадам на пытанні таго ж адпачынку тут нібыта можна было б і не зваяваць. Аднак даводзіцца канстатаваць: насуперак скептыкам, фізкультурна-здараўленчы комплекс, клуб і бібліятэка ў Жабіне карыстаюцца вялікім пошпатам. І да таго ж — незалежна ад сезона.

Выдаткі на сацыяльныя аб'екты і добраўпарадкаванне прыносяць даволі канкрэтны вынік. Мясцовае свабоднапрадпрыемства «Гарняк» хоць і лічыцца па-сапраўдному «моцным», але, зразумела, усё ж саступае па ўзроўні заробкаў Салігорску. Тым не менш высокі ўзровень горада масава не «бягуць». А «Гарняк» нават праводзіць кадравы адбор — на працу сюды прымаюць не кожнага.

Адгрывае ролю і не менш важная акалічнасць — сельгаспрадпрыемствы будуюць жыллё, — зазначае Лідзія Клішэвіч. — Аднак сама па сабе гэта — толькі палова справы. І новае жыллё, і сацыяльныя аб'екты трэба захаваць, прычым тут даводзіцца выкарыстоўваць розныя сродкі. Скажам, некага да парадку трэба прывучаць, і ў тым ліку — прасьба, прадлісанніям і нават штрафамі ад 2 да 10 базавых велічыняў, ці ад 70 да 350 тысяч рублёў. Аднак паралельна нельга забывацца на правядзенне конкурсаў на лепшую падворкі. Бо любы конкурс — гэта не прос-

Ад бальніцы да ліўнёўкі

Гісторыя Старобіна аказалася няпростай: амаль паўстагоддзя таму, неўзабаве пасля пачатку калійных распрацовак, ён страціў статус райцэнтра. Разам з тым у цяперашнім пасёлку жыве пад 6 тысяч чалавек, а адсюль — тая ж патрэба ва ўсіх «гарадскіх умовах». Толькі за апошні час у Старобіне аднавілі Дом культуры і гандлёвы цэнтр, тут з'явілася ўласная піцэрыя. Аднак ці не галоўным для гарпасёлка стала з'яўленне новай бальніцы. Будаваць яе пачалі яшчэ ў сярэдзіне 1990-х, а закончылі — некалькі гадоў таму.

Будаўніцтва было складаным, тым не менш, дзякуючы агільным намаганням, комплекс з бальніцы і паліклінікі ўсё ж удалося здаць у эксплуатацыю, — кажа загадчык Старобінскай гарадской бальніцы Мікалай Калатыгін. — Прычым сёння свабодных месцаў тут па сутнасці няма, загрузка вялікая — дастаткова казаць, што мы абслугоўваем не толькі 22 тысячы выскоўных жыхароў Салігоршчыны, але і часткова горад. А, апроч таго — людзей з суседніх раёнаў. Словам, аб'ект аказаўся патрэбным. Адно, што застаюцца цяжкасці з кадрамі. Так, дзякуючы рашэнням раённай улады і паразумення з сельгаспрадпрыемствамі ў нас «рухаецца» чарга на жыллё. Аднак праблема неабходна вырашаць па ўзроўні ўсёй краіны: з-за невысокіх заробкаў адчуваецца недахоп урачоў, а тым больш — малодшага медперсоналу.

Застаюцца праблемы і ў гарпасёлка. Па невядомай прычыне некалі тут будавалі 2-паварховыя дамы... без камунальных выгодаў. Таму сёння ідзе «робота над памылкамі»: старыя дамы «прывязваюць» да новых кааператывных 5-паварховых — з пракладкай агільных водправодаў і каналізацыі. І гэта толькі першы крок. Надалей у пасёлку павінна з'явіцца свая «ліўнёўка», а таксама пешаходныя дарожкі. З цягам часу Старобін мае ператварыцца ў невялікі, але сапраўдны горад. (Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Ёсць пытанне

ЛІЧЫЦЕ МЯНЕ СЕЛЬГАСВЫТВОРЦАМ!

Фота Марыя Жыліньскі.

Генадзя Раманава добра ведаюць у Слуцкім раёне, не кажучы ўжо пра Сяражскі сельсавет і вёску Паўлаўка, дзе ён жыве разам з сям'ёй — жонкай і двума дарослымі дзецьмі. Многія лічаць яго дзіваком — з-за празмернай прычымлівасці і нежадання танцаваць пад чужую «дудку», з-за апантанасці сваёй справай і нейтаўмоўнай энергіі.

Аднойчы, амаль у 40 гадоў, Раманаў рашыўся на эксперымент, які цалкам змяніў усё яго жыццё. Восем гадоў таму ён, гарадскі жыхар, пераехаў з сям'ёй у Паўлаўку, на радзіму бацькоў жонкі. І ўзрушыў у карыстанне некалькі суседскіх участкаў (наколькі тых усё роўна зарасталі бур'яном), пачаў іх «акальтурваць», вырошчваць агародніну на продаж, і заадно эксперыментаваць, «прыстасоўваць» да айчынных прыродна-кліматчных умоў экзатычныя гатункі...

Сёння Раманаў адносіць сябе да катэгорыі сялян-індывідуалаў. Такага азначэння не знойдзеш ні ў адным дакуменце, можна нават і не шукаць. Такім, як Раманаў, дзяржава не прыдумала «класіфікацыі», таму што лічыць за лепшае іх... не заўважаць. Афіцыйна Генадзь Леапольдавіч і яго жонка Наталля Аляксееўна лі-

чацца беспрацоўнымі, хоць удваіх апрацоўваюць больш за гектар зямлі і гнуцца на палетках да смага поту.

Назваць іх гаспадарку падсобнай не-як язык не паварочваецца — якая ж яна «падсобная», калі з'яўляецца для Раманавых асноўнай і адзінай крыніцай даходаў? Да фермераў яны яшчэ не дараслі — магучасцяў не хапае. А прыватнымі прадпрыемальнікамі рэгістравацца не хочучы. Прынамсі, некалі Генадзь Леапольдавіч пабываў ужо ў статусе індывідуальнага прадпрыемальніка па вырошчванні агіродніны. Але падатак яму ўстанавілі такі ж самы, як і тым, хто гандлюе на рынку прадуктамі харчавання. І ён гэты падатак не пацягнуў. А таму ад статусу прадпрыемальніка адрысціўся. Да гэтага часу не можа зразумець: як можна прыраўноўваць заробкі і затраты сельгасвытворцы (якім ён фактычна з'яўляецца) да даходаў прадпрыемальніка-гандляра? Гэта тое ж самае, што ставіць знак роўнасці паміж калгасам і супермаркетам.

Цяпер Раманава зноў самі па сабе. Такіх, як яны, лічыць Генадзь Леапольдавіч, па ўсёй краіне тычыць дваццаць дакладна назіраецца, а магчыма, і больш.

— Я не пан і не слуга, я свабодны селянін, — кажа ён. — Магчыма, мой лад жыцця не надта зразумелы іншым, тым, хто шукае лёгкіх грошай, але ён традыцыйны, сялянскі. Калі б дзяржава выдзеліла такіх, як я, у асобную катэгорыю і падставіла нам плячо ў выглядзе не надта высокай, лепш за ўсё фіксаваных падаткаў і льготных Kredyтаў, мы маглі б інтэнсіўна развівацца і займацца сельгаспрадпрыемствам, а не пераходзіць у статусу. Стаж ім не налічваецца, падаткаў яны не плацяць (акрамя яна на зямлю і на нерухомасць). Не таму, што не хочучы. Яны і рады б

плаціць — ды толькі ніхто не бярэ. Быццам бы няма Раманавых, не існуе.

А яны, Генадзь і Наташа, існуюць. І жывуць, асабліва па вясковых мерках, вельмі ядрэнна. Ёсць дыхтоўны дом, абкладзены цэглай (некалі купілі ў дачнікаў недабудаваную «каробку» па невялікай цане). Пакоі абстаўлены па-сучаснаму, па-гарадскому, мэбля падобная «у тон» — утульная, функцыянальная і без залішняй кідаксі... Зусім нядаўна галава сям'і перасёў на новую ішамарку... Аднак не спяшаецца падлічваць чужыя набыткі і тым больш зайдзі-дросціць. Далёка не кожны пагодзіцца пераехаць у вёску з мэтай падобнага заробку. З пятага — сакавіка і да кастрычніка — лістапада Раманава жывуць у «выключным рэжыме». Працоўны дзень доўжыцца, бывае, па 18—20 гадзін, і ўжо не разумеюць, калі ён пачынаецца і калі заканчваецца. Колькасць пасаджаных вясной каліваў вымяраецца тысячамі штэдзёна. Прычым садзяць іх практычна ўручную. Праўда, сёлета Раманава адмовіліся ад «экзотыкі» — баклажанаў, перцаў, «пекнікі» — і перайшлі на больш вужкую спецыялізацыю: радыску, капусту і памідоры.

Сёлета на нашым рынку вы практычна не знойдзецца ўкраінскі памідор. Таму што такія, як я, ды яшчэ піначане паставілі цану на калені. У нас памідор смачны, якасны, а цана на яго невысокая. У краму я здаю іх оптам па 1300 рублёў за кіло. А непасрэдна на рынку прадаю людзям па 1500—1800. Параўнайце з тым жа сталічным Ждановічым рынкам, дзе толькі аптова яна на малдаўска «пальчык» нізкай якасці пачынаецца з 1700 рублёў, — кажа Генадзь Раманаў.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ПАСЛЯ ВЫСТУПЛЕННЯ «МС»

Драўляны «шлях» пружанскага майстра

У адным з нумароў «МС» (за 3 чэрвеня г.г.) мы расказалі пра нязручнасці, з якімі сутыкнуўся вядомы народны майстар, лаўрэат прэміі Прэзідэнта краіны «За духоўнае адраджэнне» Мікалай Тарасюк, жыхар вёскі Стойлы Пружанскага раёна, што на Брэстчыне.

Нагадаем сутнасць праблемы. Вёска, а дакладней, хутар Стойлы, дзе 78-гадовы разьбяр жыве адзін, і вёска Шчарбы, куды ён часам ходзіць у краму па прадукты, падзяляе рэчка. Каб трапіць на «вялікую зямлю», Мікалай Васільевіч карыстаўся драўляным мастком, перакінутым цераз яе. (А рака, дарчы, немаленькая, калі мець на ўвазе, што даўжыня мастка — 8 метраў.) Але надарылася неспадзяванка — «дарога жыцця» абвалілася ледзь ці не пад самім майстрам. Дзякаваць Богу, сам Мікалай Васільевіч не пацярпеў, але адсутнасць пераправы стала для яго сапраўднай праблемай. Шлях напразці ў вёску Шчарбы аказаўся для пажылога чалавека «закрытым». Разам з гэтым ён пазбавіўся магчымасці не толькі хадзіць у краму, але і падтрымліваць стасункі з людзьмі, з сябрамі і знаёмымі, якія жывуць у Шчарбах...

Днямі мы патурбавалі Віктара Ванеку, старшыню Шчарчоўскага сельскага Савета дэпутатаў, на тэрыторыі якога знаходзіцца ўзгаданая вёска, і пацкавіліся, ці выпраўлена сітуацыя.

— Мост мы даўно ўжо адрамантавалі, практычна праз тыдзень пасля вашага званка, — кажа Віктар Ванека. — Сельвыканкам толькі арганізаваў справу, а рамантаваў мост з дапамогай участка «Шчарчова» Пружанскага жылкаўнавага і лягскага, які дапамог з матэрыялам. Дарчы, Мікалай Васільевіч сам прысутнічаў пры рамонтзе, назіраў, кіраваў, так бы мовіць, працэсам. І, па-моёму, застаўся задаволены, бо цяпер зноў можа хадзіць у Шчарбы, калі захоча. Ды ён і быў там ужо — на канцэрце.

Дзаваніліся мы і да Мікалая Тарасюка, хоць і не адразу. (У народнага майстра вялікая гаспадарка, таму ў хаце заседжацца няма калі.)

— З самога Мінска? — шчыра здзівіўся ён такой увазе да сваёй персаны. А пачушы пытанне пра мост, уздынуў: — Так, хадзіць па ім можна, але... страшна: мост стары, увесь хістаецца, як п'яны, і адрамантаваны неахайна, быццам наспех. А пад ім рака цячэ... Мне ўнукі ўвесь час наказваюць, каб я дома сядзеў, не хадзіў па ім, але ж хочацца на людзей паглядзець. Вось, выбіраўся нядаўна ў Шчарбы на свята...

Карыстаючыся момантам (не кожны ж дзень журналісты тэлефануюць), Мікалай Васільевіч корачэньна расказаў пра сваё жыццё-быццё. Пенсія ў народнага майстра, які, паводле яго слоў, больш за сорак гадоў «даўдаў культуры», невялікая, крыху больш за 200 тысяч, і жыць на гэтым грошы цяжка. Па панядзелках па хутар Стойлы заезджае аўтакрама, дзе Тарасюк набывае хлеб, масла, крупы, гарох, кісель і іншыя немудрагелістыя прадукты. Каўбасу не купілае, бо для яго гэта дорага. Затое, дзякаваць Богу, натхненны майстра не пакідае і рукі спляхуюцца.

— Я нядаўна ў Польшчу сваю «драўляную калекцыю» вазіў, трыццаць работ — пра жыццё беларускай вёскі, якая цяпер вымірае. Адкуль сюжэты браў? Ды, напэўна, Бог падказваў. (Персанальная выстава разьбяр Мікалая арганізавана ў маі ў польскім горадзе Бяльск-Падляскі. — Н.К.)

...Ад мосціка да крамы, што ў Шчарбах, ісці трэба яшчэ з кіламетр ці нават болей. Лічы, па бездарожжы, бо нармальнай дарогі няма. Расказаў Мікалай Васільевіч, як мінула зямой, калі ўсё занесла снегам, увогле зноў са шляху, доўга блукаў, пакуль моцна не абмарозіў рукі і ногі... У выніку трапіў у бальніцу, дзе хірург не адыходзіў ад яго ні днём, ні ноччу.

Выкараскаўся. І зноў за працу. На падворку ж — свінні, куры, індкі і нават конь... Адзін бы, можа, і не справіўся, але дапамагэ Надзея. У сэнсе, Надзея, анёл-ахоўнік Мікалая Тарасюка, якая жыве ў Шчарбах.

— Некалі яна была жонкай майго блізкага сябра, — расказаў Мікалай Васільевіч. — Потым ён цяжка захварэў, а перад смерцю папрасіў: «Не кідай маю Надзею, дапамагай ёй»... Цяпер выконваем наказ, падтрымліваем адно аднаго...

Падумалася: які гэта важна, калі на свеце ёсць хоць бы адзін чалавек, які ўвесь разумее і шкадуе. Дзеці і ўнукі — гэта таксама цудоўна, але ў кожнага з іх сваё жыццё. Да таго ж, маладосць эгаістычная, яна ніколі не зразумее сталасці. Так што мост для Мікалая Васільевіча — не проста драўляная канструкцыя, а шлях туды, дзе яго чакаюць і дзе ён сапраўды патрэбны. І пакуль гэты канал сувязі існуе, майстар адчувае, што жыве. Спадзяёмся, што гэта разумее і мясцовая ўлада.

Наталля КАРПЕНКА.

МІЖНАРОДНЫ ПРАЕКТ

Кожнаму сельсавету — пажарную дружыну

Гэтым летам, калі лясныя пажары ў Расіі набываюць маштаб лакальных катастроф, асабліва востра адчуваецца небяспека ўзгарання такіх унікальных прыродных аб'ектаў, як Белавежская пушча, заканікі Палесся, багатых на лясныя і тарфяныя ўгоддзі.

Як вядома, і пушча, і жамчужыны Палесся — не толькі наша багацце. Гэта таксама багацце і пажар. «Таму, як не круці, — Украіны і Польшчы. І бараніць іх ад магчымай навалы ці, кажучы словамі спецыялістаў, правадзіць прафілактычную работу па папярэджанні экалагічных катастроф, мэтазгодна разам. Тым больш што ёсць трохбаковыя міждзяржаўнае аб'яднанне еўраэргіён «Буг». У яго межах вольно ўжыць доўгі ажурыяўляецца праграма «Удасканаленне сістэмы грамадскага ўдзелу ў папярэджанні і ліквідацыі экалагічных катастроф у еўраэргіёне «Буг». Ініцыятарам, ды і асноўным распрацоўшчыкам гэтага праекта стала Брэсцкая абласная упраўленне МЧС. Неабходнасць такога праекта прадыктавала сама жывецца.

Агонь можа знішчыць векавыя лясы, зруйнаваць знакаміты сваёй некрутнасцю экасістэмы ў лічаны гадзіны. І хоць сітуацыя ў нас не выглядае так драматычна, як у суседзій, спаць у шапку не выпадае. Напрыклад, з пачатку гэтага года ў Брэсцкай вобласці зарэгістравана амаль 500 выпадкаў узгаранняў людзей травы, 47 тарфяных і 71 лясны пажары. Толькі аператывнасць і майстэрства супрацоўнікаў пажарнай службы бы разам з сучаснымі сродкамі барацьбы з агнём не далі агню распаўсюдзіцца на большыя плошчы.

Аналіз прычын пажараў, які ўжо шэраг гадоў праводзіць абласны цэнтр прапаганды пры ўпраўленні МЧС, паказвае на знакаміты чалавечы фактар, а працэды кажуць, на людскую несвядомасць. Залалі сухую траву, пакінуў непатушанае вог-

Святлана ЯСКЕВІЧ.

У СВАЁЙ АКРУЗЕ

Сістэма Глаза

...дазваляе яму працаваць з выбаршчыкамі максімальна эфектыўна

У інфармацыйнай лістоўцы дэпутата Анатоля ГЛАЗА ёсць тое, што «чапляе»: ён паведамляе выбаршчыкам свае мінскія тэлефоны. «Каб маглі звязацца са мной у любы момант», — кажа. І жыхары Глускага, Кіраўскага, Бабруйскага раёнаў і горада Бабруйска актыўна такой магчымасцю карыстаюцца. Толькі паспявай спраўляцца! Прафесійны сакрэт парламентарыя — у сістэмнасці. Сваіго «залатога» прынцыпу ён прытрымліваецца і ў гутарцы: раскладае ўсё па палічках, сцвярдзэнні падмацоўвае фактамі ды лічбамі, адказвае каратка і па справе.

Якая ж яна, сістэма Глаза? Па-першае, асабісты прыем выбаршчыкаў.

— Трэці чвэр кожнага месяца жалезна — каб людзі ведалі і без дадатковых аб'яў. Апроч статыянарых прыёмных у раёнах, выкарыстоўваю яшчэ магчымасці супраціўлення непасрэдна на месцах. Абіраю сабе нейкі кірунак — напрыклад, поўдзень Бабруйшчыны — і там у чатырох-пяці сельсаветах праводжу прыём. Бо аўтобусы ў райцэнтрах ходзяць два разы на дзень, атрымліваюцца, каб патрапіць у прыёмную дэпутата, трэба змарнаваць цэлы дзень. А так дэпутат прыдзе сам!

І нават рэкордна гарачае лета не ўтрымлівае

народнага абранніка ад такіх перамяшчэнняў. Ад сплёні ён ратуецца... вадой: п'е яе ў велізарнай колькасці, пры кожным зручным выпадку абліваецца сцюдзёнай вадой і купаецца ў вадаемя.

Другі канал сувязі з выбаршчыкамі — **удзел у рабоце розных форумуў** (раённых і гарадскіх).

— Імкнуся быць у курсе мясцовых праблем, дзевяццаць, чым жывуць людзі. Кожны месяц я пачынаю з таго, што знаёмлюся з планам асноўных мерапрыемстваў у раёнах: калі адбудзецца пасяджанне выканкама, сесія ў мясцовых дэпутатаў, злёт перадавікоў, сустрэчы са шматдзетнымі сем'ямі і гэтак далей. Вызначаюся з прыярытэтамі і сёбе-тое ўношу ва ўласны графік.

Трэці важны момант — у тым, што сувязь гэта зваротная:

— **Справаздачы перад выбаршчыкамі** я стараюся рабіць пры кожным зручным выпадку: падчас сходаў на сельгаспрадпрыемствах, прафсаюзных канферэнцыяў на заводах ды іншых мерапрыемстваў. Кожны месяц-два ў мяне «прамыя лініі» на мясцовым тэлебачанні.

Чвэртае правіла — **працаваць разам з мясцовымі кіраўнікамі структураў**. У мінулыя віце-губернатары з 10-гадовым стажам, Анатолю Глазу сувязі з імі наладжваць не патрэбна: ён і так усё ведае.

— **Натуральна, без прадстаўнікоў райвыканкама, мясцовых Саветаў, камітэтаў грамадскага самакіравання, дэпутатскага дзейнасць** являса б значна больш складана, — прызнаецца палітык. — Мы заўжды раімся, як лепш і працэды вырашыць праблему. Працуем жа на адзіную мэту — каб у людзей было як мага менш цяжкасцяў.

Падчас апошніх мясцовых выбараў Магілёўшчына сталася адзінай вобласцю ў краіне, дзе ўсе акругі былі альтэрнатыўнымі. І вельмі ўдзячна, дарчы, што ў гэтым скліканні дэпутатамі сталі вельмі шмат прадстаўнікоў грамадскага самакіравання (у сельскіх Саветах іх не менш за

палову). У нас багата магутных камітэтаў грамадскага самакіравання, якія ўяўляюць сабой рэальную сілу (яры ўзор — КГС у Ленінскім раёне Бабруйска). У нашай вобласці наогул гэтая сістэма добра развітая. Мы ў сябе на Магілёўшчыне, яшчэ ў маю бытнасць віце-губернатарам, уявілі правіла: раз у квартал у кожным раёне збіраюцца прадстаўнікі мясцовага самакіравання — з аднаго боку, а з іншага — кіраўніцтва раёна, усе службёжы. Ідзе абмен меркаваннямі адносна таго, што ў раёне робіцца, чаго нестae. Выслухоўваюцца прэтэнзіі ўсіх прадстаўнікоў з месцаў — старшыняў сельскіх Саветаў, старастаў вёсак, вулічымі. Ідзе прамы кантакт з усімі найважнейшымі службамі, гучаць адказы на самыя набалелыя пытанні, звязаныя з ЖКГ, гандлем — вольно што больш за ўсё хвалюе людзей. На мой погляд, гэта адна з самых эфектыўных формаў работы — такая канкрэтная і нефармальная.

Пятае звяно работы ў акрузе — **абмеркаванне законапраектаў з тымі, для каго яны ствараюцца**.

— Калі мы разглядаем, скажам, Кодэкс аб адукацыі, я абавязкова накіроўваю яго ў нашу ўпраўленне адукацыі. Яны падключваюць вядучы спецыялістаў раёна, тых выказваюць свае меркаванні. Пасля я іх падсумоўваю і перадаю ў прафільную камісію.

Ільвіная доля зваротаў да дэпутата — асабістага характару, прычым тэлефануюць і з іншых акруг:

— М'яне памятаюць яшчэ па ранейшай дзейнасці, таму і не звачаюць ні на якія геаграфічныя ўмоўнасці. Ну, дзе магу, дапамагаю. Гэта мой прынцып: ніколі не адмоўлю чалавеку ў дапамозе, калі магу яе аказаць.

Аднак у многіх, здавалася б прыватных, выпадках яму бачыцца агільнае:

«Самыя папулярныя кнігі ў бібліятэках пачалі да грошы даваць! Нават пасля вайны такога не было. Нашто нам такая бібліятэка сёння?»

пачалі за грошы даваць! Нават пасля вайны такога не было. Нашто нам такая бібліятэка сёння? Ну я разумею — плаціць грошы, калі хочаць за камп'ютарна папрацаваць, інтэрнэт-каментарыя, але за кнігі... гэта абуральна! А па спорце... мы так дойдзем да таго, што ўсе секцыі стануць платнымі. І што пасля? Будзем грошы выдаткоўваць на тое, каб у турмах утрымліваць, калі маглі тых непаспяховых падлеткаў заняць нечым?..

Палітык не адмаўляе платным паслугам у праве на існаванне, аднак даводзіць, што ўсё павінна быць разумна і абгрунтавана.

— Ну дзядзіце нам тату ў разліку на чалавека — у вёсцы свой, у горадзе свой, а не нейкія штучна накручаныя працынт! Гэта згубная палітыка, яна прывядзе толькі да непрымання пазітыўных пасылаў улады, — перакананы Анатоля Глаза.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ЛІЧЫЦЕ МЯНЕ СЕЛЬГАСВЫТВОРЦАМ!

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Дзякуючы выдатнаму ўраджваю памідораў, а таксама капусты, якая летам была літаральна нарашхват, даходы Раманавых сёлета перавысілі ўзровень сярэдняга заробку не толькі па краіне, але нават па Мінску. Магчыма, для кагосьці гэта стала б маяжой жаданняў, але толькі не для Генадзя Раманавы. Шчасце не ў грошах, лічыць ён, а ў тым, каб захаваўшы пэўную ступень свабоды і магчымасць для творчасці, заставацца і звацца людзьмі. Прычым людзьмі афіцыйна прызнанымі.

Прыкладна тое ж самае ён гаварыў мне два гады таму падчас першай сустрэчы. Але тады яго словы гучалі больш аптымістычна. Цяпер аптымізму значна паменела.

— За гэты час не адбылося ніякіх зрухаў у дачыненні да такіх, як я. З аднаго боку, у краіне ёсць уласныя падсобныя гаспадаркі, з іншага — буйныя фермерыскія. Чаму б паміж імі не стварыць нішу для нас — сляні-індывідуалаў, сляні-вытворцаў? Але, падобна, ва ўладных структурах гэта нікому не цікава, — разважае Раманав. — Мне адзін чыноўнік, да якога я звярнуўся з такім пытаннем, адказаў: «Мне няма калі вамі займацца, я павінен краіну карміць! А вы народ не накарміце!»... У мяне ўзнікне адчуванне, што некаторыя нашы чыноўнікі, дбаючы пра «народ», часам забываюць пра людзей. Я не дбаю пра народ, але стараюся вырашціць такі памідор, які чалавек у мяне купіць. І, магчыма, скажа мне дзякуй.

З пункту гледжання сваякоў і знаёмых, Генадзь Леапальдавіч як мінімум дзівак. Мог бы даўно зарэгістравацца і афіцыйна лічыцца індывідуальным прадпрымальнікам па вытворчым агародніні — меў бы афіцыйны статус, не страчваў бы «стаж»... Але ў тым і рэч, што Раманаву нікога не хоча падманваць, і ў першую чаргу — дзяржаву. Ён хоча дзейнічаць і развівацца ў межах прававога поля, адведзенага менавіта для такіх, як ён. Але такога на сёння не існуе.

Між тым, па вялікім рахунку, Генадзь Раманаву ад дзяржавы нічога асаблівага не трэба, акрамя магчымасці сумленна працаваць, карыстацца некаторымі льготамі (тым ж крэдытам на набыванне тэхнікі і ўгнаенняў), і яшчэ — мець адносна свабоду і мінімум прыватных чаргоў.

— Кожны з іх чамусьці імкнецца вучыць цябе жыць. Даруйце, але гэта глупства! Калі я буду дрэнна працаваць, дык проста разаруся. І нічыё «каштоўныя ўказанні» мне не дапамогуць, хіба што адбярочныя сілы і час!

У сваю чаргу, ён зможа плаціць дзяржаве падаткі і займацца вытворчасцю сельгаспрадукцыі, якая карыстаецца высокім попытам.

Генадзь і Наталля РАМАНАВЫ.

— Адзіная ўмова, якую неабходна перад намі паставіць, — вырашчыць і прадаваць толькі сваё. Вось тут, калі ласка, няхай хоць сто разоў прыязджаюць да мяне і правяраюць. І калі ўбачаць, што замест вырашчвання агародніны я заняўся, скажам, я перакупкай — няхай караюць па поўнай праграме. Тады гэта будзе справядліва.

У Генадзя Леапальдавіча ўвогуле ёсць шмат цікавых думак адносна ўладкавання жыцця ў вёсцы. Раманаву шчыра дзіліцца імі, не баючыся падацца наўным ці несучасным. Ён, напрыклад, упэўнены, што рана ці позна всякая праца будзе высокааплачана і паважана. Бо, каб атрымаць большы ўраджай з найменшымі затратамі, спатрабца тэхналогіі і інтэлект.

— Пытанне не ў тым, што вёска вымірае, — кажа ён. — У рэшце рэшт, гэта натуральны працэс. Бяда ў тым, што вёска выраджаецца. Калі чалавек стварыць самую лепшую, самую сучасную ўмову для жыцця, але пазбавіць яго магчымасці працягнуць ініцыятыву і творчы падыход, ён рызыкуе ператварыцца ў добра дагледжаную жывёліну. Проблема ж не ў тым, колькі людзей застанецца ў вёсцы. Проблема ў тым, якой якасці будучы гэта людзі і чым ім давядзецца займацца.

Сучасная сельгасгаспадарчая вытворчасць, упэўнены Раманавы, павінна быць спецыялізаванай, аўтаматызаванай і лабудаванай на сучасных тэхналогіях. Для гэтага сельгасу прыватніку і неабходныя льготныя крэдыты. Без іх не набыць сучаснай тэхнікі, а значыць, не вырашціць добры ўраджай. Той жа апырквалінік для раслін (за 2,5 млн рублёў) Раманаву набыў толькі дзякуючы асабістаму знаёмству з прадпрымальнікам, які сказаў: бяры, а разлічыцца потым. Дарэчы, з дапамогай гэтага апырквалініка і выратаваў сёлета ўчастак.

Але пад Указ Прэзідэнта № 302 аб прадастаўленні льготных крэдытаў грамадзянам, якія вядуць уласную падсобную гаспадарку, Рама-

наў зноў жа не падпадае — таму што «дэ юрэ» лічыцца беспрацоўным. Па гэтай жа прычыне ён не можа, як усе «нормальныя людзі», адправіць дзяцей у летні лагэр адпачынку ці ў санаторый на адраўленьне.

— Дзяржава чамусьці лічыць, што Раманавы ў стане самі справіцца са сваімі цяжкасцямі. Гэта ж думачка амаль усе мае знаёмыя, якія даўно лічаць мяне чалавекам без праблем. Маўляў, калі ён не шкадуе мільёнаў на нейкую плёнку, на насенне, на паліва для абгарэву раслін — колькі ж у яго ўвогуле грошай? А ў майёй працы так: не ўкладзеш — значыць не атрымаеш, таму і жывём часам у доўг.

Усё ж асабіста мне падалося, што Раманаву — шчаслівы чалавек. Ці, ва ўсім разе, бліжэй да гэтага. Ён займаецца тым, што яго падабаецца. Яго заробак залежыць выключна ад яго здольнасцяў і старанняў. Ён мае вялікую ступень асабістай свабоды і «кланяецца» толькі зямлі. У рэшце рэшт, у Генадзя і Наталі дзве цудоўныя дзеці, якія паважаліся бацькоў за сумленнасці і працавітасць. Так што часовыя цяжкасці — не надта высокая плата за усё гэта.

А ў тое, што іх праблемы часовыя, Генадзь Леапальдавіч паранейшаму верыць. Інакш не будаваў бы планаў, не высаджаваў бы «эксперыментальныя» грушы і яблыні, не «хварэў» бы на ідэю ўсюр'ез заняцца вынаградарствам...

— Дзяржава павінна абяпірацца на здаровыя сілы, — упэўнены Генадзь Раманавы. — Не на «купі-прадай», а на людзей, якія займаюцца адначасова вытворчасцю і творчасцю. Іх трэба шукаць, аб'ядноўваць і падтрымліваць... Сёння патэнцыял прыватнага сельгасу створчы не выкарыстоўваецца нават напалову. Стварыце для нас умовы — і мы не толькі пацісім на рынку замежных канкурэнтаў, але і зробім усё магчымае для адраджэння вёскі.

Наталля КАРПЕНКА. Слупікі раён.

Сістэма Глаза

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Работа ў акрузе рэгулярна «падкідае» дэпутату новыя заканадаўчыя ініцыятывы: — Тры ці чатыры гады таму адмянілі дарожны падатак. А сёння і кіравніцтва Мінтранса, у якога сістэма «Белаўтадар», і ўсе астатнія, хто мае дачыненне да гэтага, заганяюць гэту хваробу ўглыб. Раней падатак уключалі ў кошт паліва: па сутнасці, хто больш ездзіць — той больш плаціць. Калі, скажам, літр 92-га бензіну каштуе 2870 рублёў, то з улікам падатку даяўляся б плаціць 2900. Што гэта давала? Дастаткова вялікі грошы для падтрымання будаўніцтва дарог. А цяпер патрэба ў сродках на падтрыманне, бягучы і капітальны рамонт — на парадак большая за сродкі, што вылучаюцца. І калі не рабіць захадаў, то ў наступныя пяць гадоў гэта прывядзе да значнага пагаршэння якасці дарог, асабліва раённага, міжраённага і абласнога ўзроўню. А выйсці з запытаў (з улікам таго, што інтэнсіўнасць дарожнага руху штогод узрастае), будзе яшчэ даражэй, чым падтрымліваць дарогі ў добрым стане. Гэта адна з тых праблем, якая закранае інтарэсы ўсіх людзей, і трэба да яе вяртацца. Расія вунь ўводзіць дарожны падатак, а мы ад яго адмовіліся. Нездзе 23 жніўня нам паступіць праект закона аб бюджэце, і калі не ўбачу там дарожнага падатку, буду ініцыяваць такую папраўку.

Назіранні ва ўласным рэгіёне прывялі парламентарыя — прафесійнага эканаміста, дарэчы — да яшчэ адной высновы. Крэдытныя сродкі, якія вылучае дзяржава, можна было б выкарыстоўваць больш рацыянальна: — Паводле праграмы будаўніцтва жылля ў вёсцы, гаспадаркам даецца крэдыт пад 3 % на 25 гадоў. У 1998 годзе, калі яна распрацоўвалася, гэта было абсалютна абрунтавана: жылля ніякага не было. Аднак сёння праблема абсалют-

на не такая вострая, як раней. І часта ўзвядзенае жыллё — а гэта 80 тыс. долараў за дамок — псуе. Гэта не афішэуеца, аднак і сакрэту ніякага ў тым няма. Калі ў дзяржавы ёсць магчымасць вылучаць штогод па 200 — 250 млрд рублёў на вобласць, то чаму не даць правд старшнікам выканкамаў скіроўваць частку сродкаў і на іншыя праекты, якія акупляюцца больш хутка? Напрыклад, ферму лабудавальца, купіць пародную жывёлу, насенне — зліту ці суперэліту, той жа трактар набыць. І тым самым, натуральна, павялічыць прадукцыю, заробкі людзям, а значыць, хутчэй акупіць жыллёвы крэдыт!

Ёсць у народнага абранніка ідэі і па ўдасканаленні крэймінальнага заканадаўства: — Возьмем рэальную сітуацыю: у Бабруйску да мяне звярнулася пажылая жанчына, у якой забліла сына. Вінаватага знайшлі, асудзілі на пажыццёвае зняволенне. Ён павінен выплаціць жанчыне некалькі мільёнаў кампенсацыі. Але як жа ён іх аддаць? Працаваць такім знявольным нельга — яны ўтрымліваюцца ў самым строгім рэжыме. І хоць рэальна пажыццёвага зняволення ў нас няма (праз 20 гадоў іх пераводзяць у агульны рэжым, яшчэ на 5 гадоў, а потым вызваляюць, калі яны не маюць заўваг), невядома яшчэ, ці пражывуць яны і столькі. А грошы патрэбныя маці сям'і. Я лічу, дзяржава абавязана абараняць грамадзян ад такіх рэчаў і выплачваць тую кампенсацыю! Хоць бы па найбольш цяжкіх артыкулах злачынстваў, з та сапраўднай прапановай я звярнуўся ў Мінфін, там не тапраць: жакуць, зрабіце паправачку ў закон, і мы будзем плаціць. Ды і сумы там не такія вялікія. У Дэпартаменце выканання пакаранняў мне паведамілі, колькі «павінны» пажыццёва знявольныя: каля 2,5 млрд рублёў. Для краіны — гэта не грошы, а для людзей — якая-нікая кампенсацыя,

хоць помнік паставіць. Трэба вырашаць такія пытанні. І гэта не азначае, што дзяржава даруе злычымцам — калі яны дажывуць і выйдучы на волю, абавязаныя будучы ўсё вярнуць.

Закранушы гэту тэму, не магі мы абмесяці пытанне смяротнай кары. Меркаванне ўдзельнікаў работнай групы па вывучэнні гэтай праблематыкі і кіравніцка парламентскай дэлегацыі Беларусі ў ПАСЕ асабліва цікавае:

— У Еўропе сёння маса праблем — куды больш сур'ёзных, чым смяротная кара ў Беларусі. Але гэта «фішка» ПАСЕ. Я упэўнены, калі мы ўвядзем мараторый, яны вылучаць нейкія іншыя праабаванні, — дзеліцца з намі сваімі развагамі Анатоль Глаз, які, карыстаючыся магчымасцямі доступу да аўдыторыя, час ад часу праводзіць уласныя міні-даследаванні грамадскай думкі. — Як дэпутат я пастаянна сустракаюся з рознымі — па ўзросце і сацыяльным статусе — групамі насельніцтва, да таго ж, выкладаю ва ўніверсітэце харчавання ў Магілёве. Вось заады і цікаўліся стаўленнем да смяротнай кары, магчыма і ўвядзення мараторыя. Як правіла, за поўную адмену выказваюцца адзінкі, па пальцах можна пералічыць — максімум 5 працэнтаў. За мараторый крыху больш — працэнтаў 10. Цікава, што практычна сярод усіх узростаў катэгорый пазіцыі аднолькавыя. Аднак пераважаюць большасць падтрымлівае смяротную кару. Таму мая пазіцыя — не фарсіраваць гэтае пытанне, з улікам таго, што ёсць пэўныя настроі ў людзей, вобраз мыслення...

Пытанне гэта вельмі і вельмі неадназначнае, як і многае ў жыцці. Дай Бог, каб нашы працэсурныя і ўладзе насамрэч улічвалі нашы меркаванні... Бо новыя законы і праграмы — усё ж для нас, нам на карысць. І так павінна быць не толькі ў тэорыі.

Ала МАЧАЛАВА.

ДАЖЫЎСЯ...

Жыхара вёскі Чэрні Брэсцкага раёна выселілі з кватэры

Суседзі няўдалага жыхара дома па вуліцы Маладагвардзейскай у Чэрнях уздымлі, нарэшце, з палёгкай. Колькі гадоў яны жылі ў пастаянным страху: у кватэры, якая даўно стала прыстанішчам п'яніц, бамжоў і іншых антысацыяльных элементаў вялікага прыгараднага населенага пункта, у любы момант мог успыхнуць пажар.

Чалавек не плаціў за жыллё каля дзевяці гадоў, нідзе не працаваў і не збіраўся гэта рабіць. Як расказаў старшыня Чэрнінскага сельскага Савета Аляксандр Саўчук, нядаўнаму гаспадару аднакаўкі ў не раз прапаноўвалі працаўладкаванне. З ім, як з малым дзіцем, нячыліся камунальныя, праваахоўныя, санітарныя службы. Складалі пратаколы, пакідалі прадпісанні. Але былы рабочы калгаса ніякіх высноў не рабіў. А кватэра прыходзіла ўсё ў большы заняпад і становілася крыніцай небяспекі. Газ і электрычнасць тут даўно былі адключаны, і сабуртэльнікі гаспадары гатавалі ежу ледзь не на вогнішчы пасярод хаты. Вось і прыняў раённым суд выселіць грамадзяніна.

Паводле інфармацыі ЖКГ Брэсцкага раёна, рыхтуюцца дакументы да падачы ў суд на выселенне яшчэ чатырох грамадзян, якія жывуць у вёсках Знаменскага, Лышчыцкага, Матэкальскага сельсаветаў.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

КВЕТКАВЫЯ ФАНТАЗІІ НА ВЕЧНУЮ ТЭМУ

У мінулую жніўню ў пасёлку Жалудок Шчучынскага раёна адбылася ўнікальная для беларускай глыбіні падзея — «Фэст кветак». Да яго рыхтаваўся ледзь ці не кожны двор, бо гаспадарам карцеля вызначыцца ў гэтай новай прыгожай справе, паказаць свае здольнасці ў нестандартным падыходзе да добраапарадкавання сядзібаў.

Можа, гэта актыўнасць была звязана яшчэ і з тым, што кветкавае саборніцтва на лешы двор і твор мела рамантичны характар і прысвечалася тэме кахання. Яе ўвасабляў конкурс кветкавых кампазіцый «Кахаю цябе ...» і букетаў «Кветкі ў падарунак». Адмысловы каларыт нададо святву дэфіле ў гарнітурах «Кветкавыя фантазіі».

У рамках фэсту прайшлі розныя конкурсы: «Кветкі калі хаты», «Ландшафтны дызайн», «Міні-садок», «Мара калекцыянера», май-

стар-класы па стварэнні кветкавых кампазіцый і букетаў, выставы-продажы прац майстроў народнага мастацтва, кветкавая фотавыстава. Мясцовыя самадзейныя артысты парадавалі цікавай канцэртнай праграмай, моладзь — спартыўнымі выступленнямі і забавкамі, а гаспадыні — прысмакамі народнай кухні.

Старшыня пасялковага Савета дэпутатаў Генадзь Цвінскі адзначыў, што святву кветкаў упрыгожыла жыццё жыхароў. Ён выказаў надзею, што фэст будзе праводзіцца рэгулярна. Увогуле плануецца зрабіць яго штогадовым, дапоўнішы камерцыйнымі кампанентамі: жыхары будучы прадаваць высадкі, вырабы з сухіх кветак, сувеніры, вырабы народнага майстроў, сямчуную прадукцыю з асабістых падарожкаў. Карацей, ёсць намер спалучыць кветкавы фэст з эканамічным развіццём пасёлка.

Арганізатары фэсту, а сярод іх прадстаўнікі сумеснага праекта ААН і ЕС «Устойлівае развіццё мясцовым узроўню», спадзяюцца, што святву стане не толькі традыцыйным забаўляльным мерапрыемствам, але і важным стымулам у добраапарадкаванні і азелененні пасёлка, захаванні прыроднай спадчыны.

Леанід ТУГАРЫН.

ПРАГРАМЫ

З АГЛЯДАКІ НА ПРОСЬБЫ І СКАРГІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Зрабіць, а не чакаць

Адметнасцю цяпершняга Салігорска можна назваць цапкам новы Лядовы палац. Але гэта дасягненне — не адзінае. Апроч таго, у горадзе была праведзена доўгачаканая і вельмі актуальная сёння рэканструкцыя пляжа, а ў найбліжэйшых плянах — будаўніцтва аквапарка і амфітэатра. Зрэшты, Салігорск вылучаецца не толькі новабудовамі. Тут заўважэш адразу: сам горад вельмі чысты. І, калі хочаце, утульны.

Адна з прычын у тым, што ў нас не чакаюць, калі «прыйдзіць камунальнікі», а імкнучыся дзейнічаць самастойна: выбіраюцца старэйшыя пад'езды і дамоў, ствараюцца дамавыя камітэты, — значнае дэпутат райсавета, намеснік дырэктара Салігорскага ўнітарнага прадпрыемства ЖКГ «Комплекс» Валяціца Пратаценя. — Словам, самі жыхары праводзяць сходы і вырашаюць, што ім трэба зрабіць: штосці падфарбаваць, аформіць балконы, добраўпарадкаваць дзіцячую пляцоўку, пасадыць кветкі, паставіць лаўку ці замяніць тыя ж лямпацы. Варыянты тут розныя, калі адны збіраюць сродкі, то іншыя — ладзяць суботнікі. Зразумеў, што справа гэта добраахвотная, і прымаюць удзел у ёй не ўсе. І тым не менш значная частка гараджан ад «талакі» не адмаўляецца, бо ёсць разуменне: без уласных намаганняў спадзявацца на парадак проста немагчыма.

Дзе ўзяць «лішнія» грошы?

Салігорскі раён далаека «бедны». Вядома, што «Беларускайлі» забяспечвае значныя паступленні ў

Антыбіётны плюс вада

Між тым, «меркаванні знізу» павінны стаць вышальнымі. Прычым маюцца на ўвазе не толькі ініцыятывы па зборы сродкаў на тыя ці іншы мэты. Паводле слоў старшыні Мінскага аблсавета дэпутатаў Святлана Герасімовіч, сёння ў раёнах неабходна вывучыць усе просьбы, скаргі і пажаданні. А заўтра — распрацаваць з іх улікам праграмы сацыяльнага развіцця рэгіёну. З канкрэтнымі тэрмінамі вырашэння праблем і канкрэтным фінансаваннем.

Што ж да найбліжэйшай перспектывы, то тут галоўнае — прыбрэнне прысядзібных участкаў і так званая «праблема малака». — Сабраць усе лішкі малака — задача заўсёды важная, — заўважае Святлана Герасімовіч. — Аднак трэба звярнуць увагу і на такі момант: калі-нікала і-за нізкай тлустасці «прыватнікаў» малака яго фізічна і залікова аб'ёмы не супадаюць, а ў выніку людзі губляюць свае грошы. Пры гэтым прычыны невысокай тлустасці відавочныя — па-ранейшаму некаторыя здатчыкі не супраць «скарыстацца» вадой. А такога быць не павінна, таму трэба працаваць з людзьмі — старшнікам сельскага Саветаў і старстам вёсак неабходна вывучыць усіх надбрасумленых грамадзян і патлумачыць рэальныя наступствы падобных хітрыхуа. А плюс да ўсяго варта зноў звярнуць увагу на антыбіётны. Выпадкі, калі з-за іх высокага ўтрымання перапрацоўчыя прадпрыемствы адмаўляюцца прымаць малако, на жаль, сустракаюцца. Вось чаму неабходна бесперапынна нагадваць, што займацца самалячэннем жывёлы нельга — на тое ёсць спецыялісты.

Сяргей ГРЫБ.

Салігорскі раён.

ПАДТРЫМАЦЬ ГАСПАДАРОЎ

Развіццё падсобных гаспадарак разгледзелі дэпутаты Магілёўскага абласнога Савета на чарговай сесіі.

Улады лічаць развіццё сельскіх падсобных гаспадарак пытаннем харчовай бяспекі. У Магілёўскай вобласці летась больш за трэць ад агульнага аб'ёму сельгасгаспадарчай прадукцыі выраблена менавіта на асабістых вясковых падворках.

Паводле спецыяльнай праграмы за 4 гады, ад 2006 года, на развіццё і падтрымку падсобных гаспадарак накіравана 15,6 мільярд рублёў. Большая частка гэтых грошай выдаткавана на надбавкі да набывага ў насельніцтва малака і маладзюку жывёлы.

Як паведаміў на сесіі намеснік старшнікам камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванні Магілёўскага аблвыканкама Аляксандр МУРАЎЕЎ, падсобныя гаспадаркі забяспечылі тэмп росту валавой прадукцыі на 101,7%. Перавыкананы заданні па вытворчасці бульбы, агародніны, яек, пладцоў, ягад і мёду. Па словах Аляксандра Мураўева, зручлі ў падтрымку асабістых падсобных гаспадарак, безумоўна, ёсць. Насельніцтву сталі болей прадаваць камбікорму, насення, пасадачнага матэрыялу, маладзюку жывёлы. Аднак не ў поўным аб'ёме выконваецца раснае абслыжанне па стварэнні камунальна-бытавых структур, механізаваных атрадаў, асанчэнных іх тэхнік і абсталяванням.

Спрадуць, хапае розных праблем, з якімі вясковыя звяртаюцца ў сельвыканкамы. Таму праз тры месяцы пытанне падтрымкі падсобных гаспадарак зноў разгледзіцца на пасяджэнні Магілёўскага аблвыканкама. Старшнікам Магілёўскага аблвыканкама Пётр Руднік лічыць развіццё падсобных гаспадарак пытаннем асабліва важнага, бо гэта частка Дзяржаўнай праграмы адраджэння і развіцця вёскі.

Ілона ІВАНОВА.

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ
РЕГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Установа «Рэдакцыя газеты «Звязда»
Галоўны рэдактар Уладзімір НАРКЕВІЧ.
Адказна за выпуск Наталля КАРПЕНКА.
Грамадскі савет: **НАВІЦКІ Г.В.**, старшыня Пастаянай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу

Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **БАЙКОЎ В.М.**, старшыня Пастаянай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; **АЦЯСА А.А.**, старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў; **СЦЕПАНЕНКА А.М.**, адказны сакратар Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцо-

вага самакіравання пры Савете Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь; **ПРЭДКА С.У.**, старшыня Ваўкавыскага раённага Савета дэпутатаў Гродзенскай вобласці; **МАКСІМЕНКА С.А.**, дэпутат Смалевіцкага раённага Савета дэпутатаў Мінскай вобласці
АДРАС РЕДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН: 292 21 03;
e-mail: info@zvyazda.minsk.by
Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79.
Тыраж 33.310. Нумар падпісаны ў 19.30.

ЛЕЧЫМСЯ АБО КАЛЕЧЫМСЯ?

(18 жніўня 2010 года)

Па ацэнках Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, больш за палову ўсіх лекаў прызначаюць, адпускаюць ці прадаюць не належным чынам, а кожны другі пацыент прымае іх няправільна. Самымі распаўсюджанымі праблемамі, ад думкі экспертаў СААЗ, з'яўляюцца поліпрагмазія (спажыванне адначасова вялікай колькасці лекавых сродкаў), захапленне антыбіётыкамі, незахаваанне схемы прыёму лекаў і праблема самалячэння.

Надзея НІКАЛАЕВА.

З антыбіётыкамі наогул жудасная сітуацыя. Асабліва ў дачыненні да дзяцей. Такое ўражанне, што нашы дзіцячыя дактары ўсе хваробы лечыць выключна антыбіётыкамі. І ніхто не звяртае ўвагі на іх разбуральнае ўздзеянне на імунную сістэму дзіцяці. Не любяць урачы падыходзіць да кожнага выпадку індывідуальна. Кашаль, насмарк — прымаем антыбіётыкі. Тэмпература — абавязкова антыбіётыкі. Каб мы сваіму дзіцяці давалі ўсе тыя антыбіётыкі, якія нам прызначала наша ўчастковая, нават і не ведаю, што ё з'яўляецца ад яго імуннай сістэмы. Нам хапіла розуму да прызначэння стаяўца крытычна і часцей змагацца з хваробай з дапамогай народных сродкаў. Дзякаваць богу — хлопчык стаў хварэць рэдка і сур'ёзныя праблемы нас абыходзяць.

Мацвей.

Калі хварэюць маленькія дзеці, нават, здавалася б, бяскрыўднага прастуду выклікае хваляванне. Бабулі ў такіх сітуацыях рацяць маліну, мёд або гарчычнікі, але сучасныя бацькі аддаюць перавагу сучасным сродкам ад прастуды і грыпу пад раскручанымі брэндамі.

Купляючы дарагія лекі, бацькі адчуваюць, што прынялі меры, адказна паставіліся, ім нічога не шкада для дзіцяці. Сумневу ў эфектыўнасці імпартных патэнтаваных сродкі не выклікаюць. Па-першае, яны прадаюць ва ўсім свеце не адно дзесяцігоддзе. Па-другое, амаль усе чулі аб клінічных выпрабаваннях і адмысловых працэдурках, якія павінна праісці лякарства ў цывілізаванай краіне, перш чым яго патрапіць на атчэйныя паліцы.

Кансультацыйны камітэт па леках, які адпускаюцца без рэцэпта, пры Упраўленні харчовых прадуктаў і лекаў ЗША абвясціў, што дзіцячыя лекі ад прастуды і кашлю, што адпускаюцца без рэцэпта, не варта даваць дзецям ва ўзросце да шасці гадоў. Наконт дзяцей ад шасці да дванаццаці гадоў пакуль ніякіх папярэджанняў няма, але па меркаванні экспертаў камітэта, неабходны дадатковыя даследаванні — для таго, каб вызначыць, наколькі супрацьпрастудныя сродкі эфектыўныя для дзяцей гэтай узроставай групы. Лекі ад прастуды і кашлю не рэкамендуецца даваць дзецям да двух гадоў без рэцэпта ўрача.

Выходзіць, што не існуе перакананых доказаў эфектыўнасці лекаў ад прастуды і кашлю пры лячэнні дзяцей. Магчыма, палітычны стану дзіцяці, якое назіраюць бацькі, адылося б і без ужывання лекаў. Сказначае даччыцца агентаў супраць аяку, супраць кашлю, алігістаміных, якія звычайна ўваходзяць у склад такіх прапаратаў. Пакуль яшчэ не «падмочаная» рэпутацыя толькі адхарквальных кампанентаў.

Сродкі «ад прастуды і кашлю» вырабляюцца рознымі фармацэўтычнымі кампаніямі і прадаюцца пад многствам гандлёвых назваў. У склад гэтых сродкаў звычайна ўваходзяць такія актыўныя кампаненты, як гарчакпаліжальны і абязболявальны; супраць кашлю, які на ўзроўні цэнтральнай нервовай сістэмы прыгнятае натуральны рэфлекс кашлю; антыгістаміны, які прыгнятае алергічныя рэакцыі.

Звярніце ўвагу: сярэд згаданых актыўных кампанентаў няма ні супрацьвірусных, ні антыбактэрыяльных, у той час як прычынай сімптомаў прастуды звычайна з'яўляюцца вірусныя інфекцыі. Гэта значыць, па сутнасці, такія лекі — не «ад прастуды», а ад сімптомаў прастуды. Вылачэнне ад прастуды адбываецца само па сабе, незалежна ад прыёму «супрацьпрастудных» лекаў. Тое, што рэкамендуецца зрабіць, каб дапамагчы вылячэнню — гэта забяспечыць дзіцяці багатае пітво, пасцельны рэжым і камфорт.

Паводле статыстыкі, смяротнасць ад пабочных дзеянняў лекавых сродкаў у свеце займае пятае месца пасля сардэчна-сасудзістых захворванняў, раку, хваробай лёгкіх і траўмаў (у тым выпадку, калі выключыць медыцынскія памылкі і памылкі самалячэння). Калі ж не выключыць чалавечы фактар, то лекі лёгка выходзяць на першае-другое месца сярэд забойцаў чалавечства.

Яшчэ больш яркую сітуацыю можна назіраць у анкалогіі: па сцвярджэннях некаторых адмыслоўцаў, больш за палову смяротных зыходаў у анкалагічных хворых адбываецца не з-за хваробы, а з прычыны пабочных эфектаў высокатоксічных супрацьпухлінных прапаратаў. Але калі сітуацыю з гэтым прапаратам лёгка пракасаць, ведаючы іх уласцівасці, то ў стаўленні звычайнымі і нават безроцэптурных прапаратаў такая сітуацыя можа падацца дзікай.

Спецыяліст.

І сапраўды, колькі людзей самі сабе ставяць дыягназы і прызначаюць лекі. І даволі часта з-за таго, што атрымаць кваліфікаваную медыцынскую дапамогу немагчыма. Калі да ўрача ў нашай раёнай паліклініцы прыходзіць хворы, якому больш за 70 гадоў, то ўнеўпалага бачае вост тэ проста на ўсе яго скаргі зважаюць, што ўжо трэба, каб балеа, і адправіць дадому. Восі і даводзіцца самому ратавацца. Мой знаёмы няк скажаў, што калі да нашых урачоў прыходзіць з нейкай праблемай, то яны запэўніваюць цябе, што ўсё нармальна. А калі табе патрэбна якая-небудзь даведка, то пастараюцца абавязкова што-небудзь знайсці. І практыка прызначэння лекаў па просьбе пацыента — звычайная справа. А калі ў медыкаменты ты зусім не разбіраешся, то выпічыць табе аспірын і цынарэзін — лячыся.

Наталля.

Ні адзін хімік не здольны прадабчыць, якая рэакцыя абудзецца ў сярэдзіне чалавечага арганізма, калі ў яго патрапілі некалькі розных лекаў плюс нітраты, пестыцыды, фунгіцыды, якія фарбуюць рэчывы, кансерванты, штучныя ароматызатары, антыбіётыкі, сульфаміды, што змяшчаюцца ў мясе, малаце і іншых прадуктах харчавання.

Хімік.

Сусветная арганізацыя аховы здароўя абвясціла, што «для лячэння ўсіх хваробай хапіла б 200 прапаратаў». А 10 тыся. лекаў можна параўнаць з атамнай бомбай, якую выкарыстоўваюць для змагання з... мухай...

Пятро.

Сем катгорый лекавых сродкаў уяўляюць сабой вастрыё кап'я, каб знішчыць усіх хворых. Гэта: антыбіётыкі, супрацьзапалення і болесуцільныя сродкі, антыгэпрэтанзійны сродкі, супрацьэра-склератычныя сродкі, антыгэпрэсанты і транквілізатары, супрацьпухлінныя сродкі, нарэцце, вакцыны — прапараты для ўводу ў арганізм антыгенаў.

Усе гэтыя сродкі нацэлены абавязкова «СУПРАЦЬ» чагосьці!

666.

Не сакрэт, што большасць з нас не вельмі разбіраюцца ў хіміі. Прымаючы аспірын, 99 % абывацеляў абсалютна не уяўляюць, з чаго ён складаецца.

Хворыя на атусненне хочучь яшчэ «што-небудзь з'есці» — на гэты раз, каб пахуцьце. Чалавек, які з зазірдковым паслядоўнасцю знае сябе з дапамогай алкаголю, верыць, што на свеце існуе цудадзейны сродак ад пахмелля і п'янтва наогул.

А ці не лепш усяго толькі весці здарова лад жыцця, а не служыць глебай для «фармацэўтычнай мафіі»?

Праўдалюб.

Хозяйственный суд г. Минска
ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПУБЛИЧНЫХ ТОРГОВ
по продаже имущества, принадлежащего РУП «Будтэк»

Пот № 1. ИЗОЛИРОВАННОЕ ПОМЕЩЕНИЕ с инвентарным номером 500/D-70786256 (назначение — административное помещение), общей площадью 144 кв. м, 1972 года постройки, этаж цокольный, стоимостью — 529 428 800 (пятьсот двадцать девять миллионов четыреста двадцать шесть тысяч восемьсот) белорусских рублей, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Якуба Коласа, д. 53, к. 3, пом. 4Н. Стоимость указана с учетом НДС.

Торги состоятся 7.09.2010 года в 11.00 по адресу:
г. Минск, ул. Академическая, 15/1, каб. 201.

За дополнительной информацией обращаться: судебный исполнитель Тарашкевич А.С., тел./факс 294 93 56, 80291773252
и.о. ст. судебного исполнителя Мицея И.Н., тел. 2949366.

Задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (лота) должен быть перечислен на депозитный счет хозяйственного суда города Минска № 3642900000072 в ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, код 995, УНП 101541763 не позднее чем за 24 часа до начала проведения торгов.

Минимальная величина первого шага составляет 5 % стоимости имущества в размере 26 471 404 белорусских рублей.

В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 г. № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.

Спас у зёлкавай карчме

Роўна год таму, якраз на праваслаўнага Спаса, у вёсцы Камуна Любанскага раёна з'явілася зёлкавая карчма. Стваральніца і гаспадыня Ірына Яскевіч (на фотаздымку крайняй злева) дала ёй назву ці не самай духмянай лугавой кветкі — чабору.

— Калі да нас на розныя святы і абрады прыязджаюць госці, абавязкова частуюць іх традыцыйнымі напоямі, — кажа Ірына Васільеўна і прапануе гарбаты з ліпы, святаянніку, маліны і сунічніку, шыпышы. — Ладзім тут сустрэчы нашых майстрых і ўдзельніц мастацкай самадзейнасці, гурта «Чуткі» і вясковай моладзі ў час дыскатэк. Наведнікаў у «Чабарку» заўсёды багата.

У афармленні гэтай незвычайнай безалкагольнай карчмы Ірына дапамагаў яе муж Васіль — майстар і ўмелец, аматар здаровага ладу жыцця, пчалар і проста неабякавы да лёсу сваёй вёскі жыхар.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Камунараўскія жанчыны святкуюць Спас з напоямі маладога збору зёлкаў.

Дзіцячая тема

ЦЯЖКАСЦІ ПЕРАХОДУ

ВЫПРАБАВАЦЬ на сабе новы стыль стасункаў з дзіцем пераходнага ўзросту даводзіцца большасці бацькоў. І не сцвярджаюць словы, што гэта ўсяго толькі этап, праз які ўсе праходзяць. Як жа справіцца з гэтай напасцю пад назвай «падлеткавая грубасць»? Адна з асноўных памылак, якая падпільноўвае дарослых, — грубасць у адказ. На жаль, калі падлетак робіць крок у бок прымірэння, бацькам часта цяжка ўтрымацца ад таго, каб не нанесці ўдар у адказ. «Што, сорамна цяпер, так?», «Гаварыць з табой не хацу пасля такога!», «Спацатку навучыся паводзіць сябе, а потым прыходзі!» — падобныя фразы, сказаныя пад уплывам вострага пацукі крываўі, могуць адштурхнуць дзіця, і аднаўляць адносіны з кожным разам будзе ўсё цяжэй.

УЖО НЕ ДЗІЦЯ, АЛЕ ЯШЧЭ НЕ ДАРΟΣЛЫ

Калі ў дачкі ў школе здараюцца нейкія непрыемнасці з вучобай або проста крыўды і складанасці з аднакласнікамі, дзяўчынка прыносіць свае перажыванні дадому і зрываецца на ўсіх хатніх. Яна крычыць на маці, патрабуе выйсці з яе пакоя, а потым плача і просіць прабачэння. «Я сама не разумею, што са мной і не магу з гэтым справіцца!» — так яна тлумачыць свае паводзіны.

У гэтай фразе дакладнае апісанне адчуванняў падлетка, ужо не дзіцяці і яшчэ не дарослага. Падлеткавы ўзрост — перыяд хісткай раўнавагі, самавызначэння, прыняцця зменай, якія адбываюцца. Адчуванне ўласнай даросласці, якое з'яўляецца, патрабуе пацвярджэння, і часта падлетак ідзе па самым простым шляху — за кошт іншых, спрабуючы на смак знаць забароненыя словы, выразы, інтанацыі.

Цяжка виваціць бацькоў, чыёй рэакцыя ў адказ становіцца крык, імкненне прыструніць і пакараць, паказаць, хто ў доме галоўны. Аднак, як паказвае практыка, у дуэлі з уласнымі дзецьмі не бывае пераможцаў. Рана або позна бацькам прыходзіцца прызнаваць, што неразумна дзіцятка вырасла і імкліва выходзіць з-пад кантролю. Восць толькі, калі зрабіць гэта своечасова, падлетку не давядзецца выкарыстоўваць грубасць як сродак нагадаць старэйшым, што і самі з'яўляюцца яшчэ адзін прэтэндэнт на права голасу.

СУЦЭЛЬНЫЯ ПРЭТЭНЗІ

«Як цяжка стала менш стасункі з дачкой апошнім часам. Грубіяныць, гыркае, тон невыносны, прэтэнзіі суцэльныя! І не тую сукенку купілі, і кормім яе ўсякай гадасцю. А галоўнае — мы ж, аказваецца, нічога ў жыцці не разумеем! Затое яна разумее, а ўжо сяброўкі яе і зусім «з ходу ўрубаюцца». Куды там нам з бацькамі!» — скардзіцца мнягоя маці.

Па сутнасці сваёй грубіянства, брыдкаслоеў — гэта правае агрэсіі, гневу. Падлетак адчувае лютасць, але не мае прыкладна магчымасці яе выказаць. Самы відэачочны варыянт, калі прыклад такога выяўлення ўласных эмоцый падлетак атрымаў у сваіх жа бацькоў, якія дазвалялі сабе нястрыманасць у тоне і выказваннях. Акрамя таго, падобная рэакцыя магчыма як пратэст, у адказ на стаянне прыгнечанне і ўмоўлены кантроль з боку бацькоў.

Сустрэўшыся з гэтай праблемай у першы раз, бацькам трэба адразу расставіць ўсе кропкі над «і». І перш за ўсё даць зразумець падлетку, што ўсе прэтэнзіі будуць панчутыя, але толькі пры ўмове нармальнага тону. Гаворку ў гэтым выпадку можна пабудоваць у такім ключы: «Ты цяпер можаш гаварыць спакойна? Не таа сукенка? Абед не спадабаўся? Думаю, што гэта не твая праблема, з-за якой варта абражаць блізкіх, а мне цяпер вельмі крыўдна».

Галоўнае — наладзіць кантакт, каб абодва бакі былі панчутыя, а прадмет кан-

флікту — ужо справа дзясятая, бо сукенку можна абмяняць, а абедам у наступны раз хай зоймечка юны знаўца кулінарных вынаходстваў.

ПРАВЕРКА НА ТРЫВАЛАСЦЬ

Часам грубасць падлетка носіць эксперыментальны характар, прыкладна як у раннім дзяцінстве, калі малы адражаваў мам аплявуку, а потым зазіраў у вочы — што зараз будзе, як мама паставіцца да такога ўчынку? Хамаства падрослых дзяцей блізкае той самай аплявуцы. Межы дапушчальнага зноў правяраюцца на трываласць, выпрабываецца новая мадэль стасункаў.

У гэтым выпадку заклад паспеху ў спакойны ігнараванні гурбнічых выбрыкаў.

«Мне непрыемныя твае паводзіны, гаворка ў такім тоне недопушчальная», — прыкладна так выгледзе вельмі, але цвёрдае адмаўленне ад новых стандартаў стасункаў бацькоў і дзіцяці. Важна не забываць, што, асуджаючы грубасць, варта гаварыць менавіта пра дрэнныя паводзіны, але не пра дрэннага падлетка.

НЕ ВАША СПРАВА

Яшчэ адной прычынай грубіянства і раздражняльнасці падлетка могуць стаць праблемы з яго самаацэнкай.

Калі падлетак адчувае з сябе непааспяхоўна ў вучобе або стасунках з аднагодкамі, ён можа шукаць іншы спосаб самацвердзіцца — атрымаць верх над сваімі бацькамі. Бо давецці да слёз маці — гэта практычна перамога, а калі заўсёды спакойны бацька барвае і задыхаецца ад гневу — няўжо гэта не доказ сілы і магчымасці? Тут бацькам давядзецца працаваць над павышэннем самаацэнкі падлетка, знаходзячы тыя галіны, у якіх ён паспяхова, падкрэсліваючы яго дасягненні. Удачная атаццэўка ў спартыўнай секцыі, хуткая устаўноўка новай камп'ютарнай праграмы, цікавы пункт гле-

Ну і ну!

Захапленне чысцінёй пагражае глабальным пацяпленнем

Амерыканскія навукоўцы знайшлі сувязь паміж выкарыстаннем антыбактэрыяльных матэрыялаў і глабальным пацяпленнем. Група даследчыкаў з Універсітэта Д'юка агучыла з вынікі сваёй работы на штогадовай канферэнцыі экалагічнага таварыства ЗША ў Пітсбургу. Даследчыкі выказалі меркаванне, што наначасцінкі срэбра, якія выкарыстоўваюцца для надання розным матэрыялам антыбактэрыяльных уласцівасцяў, разам са сцэкавымі водамі могуць трапляць у глебу. Мэтай эксперыменту было ўстанавіць, якім чынам гэта можа адбывацца на жыццядзейнасці мікраарганізмаў глебы. Для гэтага навукоўцы з дапамогай спецыяльных сасудаў ізалявалі дзве расліны. У зямлю, на якой расла адна з раслін, даследчыкі дадалі 55 мікаграмаў наначасцінак срэбра на грам глебы. Менавіта такія канцэнтрацыі срэбра выяўляюцца ў сцэкавых водах.

Праз два месяцы пасля пачатку эксперыменту папуляцыя мікраарганізмаў у глебе, апрацаванай срэбрам, істотна скарацілася, а актыўнасць бактэрыяльных ферментаў, якія расшчапляюць арганічныя рэчывы ў апрацаванай глебе, знізілася на 34 працэнты ў параўнанні з неапрацаванай.

Выкарыстаўшы газавую храматаграфію, навукоўцы таксама ўстанавілі, што ўзровень закісу азоту (аднаго з парніковых газаў) у сасудзе з наначасцінкамі срэбра быў у чатыры разы вышэйшы, чым у другім сасудзе. Па словах даследчыкаў, пры пападанні ў стратасферу закісу азоту разбурае азолавую слой і прыводзіць да ўзмацнення парніковага эфекту. Сваю здагадку яны плануюць правярць на мадэлі, якая капіруе паўнацэнную экасістэму забалочанага участка мясцовасці.

Падрыхтавала Надзея НІКАЛАЕВА.

Выпуск № 42 (211)

Карысна ведаць

НЕБЯСПЕКА Ў СЛОІКУ

Улетку кожная гаспадыня стараецца нарыхтаваць як мага больш запасаў на зіму. Яно і зразумела. Хто не любіць марываных грыбоў ды агурочкаў? Аднак гэтыя такія любімыя нам «далікатэсы» могуць стаць прычынай узнікнення смяротна небяспечнага інфекцыйнага захворвання — батулізму.

Узбуджальнік батулізму — Clostridium botulinum — знаходзіцца ў глебе, адкуль ён і трапляе на прадукты харчавання. У кансервавальных слоіках гэты мікраарганізм пачынае выпрацоўваць таксін батулізму — наймацнейшы з усіх вядомых ядаў. Калі таксін батулізму трапляе ў арганізм чалавека, ён пранікае ў кроў і выклікае пашкоджанне нервовай сістэмы.

Прыкметы захворвання могуць з'явіцца на працягу некалькіх гадзін, а часам праз некалькі сутак пасля ужывання заражанага прадукту. Першыя сімптомы — гэта ваніты, панос, боль у жываце. Затым з'яўляецца агугная мышачная слабасць, якая нарастае. У хворага парушаецца востры зрок: ён усё бачыць нібы скрозь туман, у вачах пачынае дваіцца. Голас становіцца сіглатава-хрыплаватым. Хворы скардзіцца на сухасць у роце, слізгастая абалонка рота становіцца раздражнёнай і чырвовай. Ускладняецца глытанне.

Пры першых жа сімптомах батулізму трэба тэрмінова выклікаць хуткую дапамогу. Адзінае выратаванне — супрацьбатулінічная сываратка. Чым раней пацярпелы звернецца да доктара, тым большая верагоднасць пазбегнуць ускладненняў, а то і самага горшага. Бо без своечасовага лячэння надыходзіць смерць ад паралічу дыхальнай мускулатуры.

Вельмі важна своечасова аказаць першую дапамогу — правіраванне страўніка цэлым 5-працэнтным садавым растворам, кізляма, слабіельным, персікавы або іншы алей для звязвання таксіну.

Як правіла, крыніцай інфекцыі становіцца хатняя нарыхтоўка. Для таго каб не стаць ахварай батулізму, трэба прытрымлівацца някітрых парадаў спецыялістаў:

- строга захоўваць тэхналогію прыгатавання закрутак;
- прадукты, прызначаныя для кансервацыі, старанна мыць пад чыстай праточнай водай;
- не забудзьцеся пракіпяціць накруўкі (на працягу 5—10 хвілін) і абліць кіпелнем слоікі;
- захоўваць хатнія нарыхтоўкі толькі пры нізкіх тэмпературах;
- не купляць кансерваваныя ў хатніх умовах прадукты на рынку або проста з рук;
- не набываць у краме кансерваваныя прадукты з уздутай накруўкай.

І самае галоўнае, заўсёды варта памятаць, што ў хатніх умовах ніякі прадукты — агародніна, садавіна, грыбы — не могуць быць гарантэвана ачышчаныя ад забруджвання. Ні адзін з рэцэптаў кансервавання не прадухіляе ад прарастання спораў батулінічнага мікроба. Таму кансерваваныя прадукты, прыгатаваныя ў хатніх умовах, перад ужываннем варта выкіслаць у каструлі і пракіпяціць 15—20 хвілін, а затым астудзіць. Кіпячэнне разбурае таксін, калі ён утварыўся ў кансервах.

Падрыхтавала Вольга ЦЫБУЛЬСКАЯ.

Прыміце да ведама

Лечыце грыбок? Набярэцеся царпення...

ГРЫБКОВЫЯ захворванні (мікозы) займаюць адно з першых месцаў сярэд скурных хваробай. Узбуджальнік (дэрматафіт) — мікраарганізм, які, у працэсе эвалюцыі прастасавалася да жыцця ў тканках чалавека, што ўтрымліваюць керацін — скура, валасы, пазногці.

Грыбкі надзвычай устойлівыя да ўздзеяння навакольнага асяроддзя, могуць захоўвацца да 2—5 гадоў і больш у абутку, адзенні, драўляных мыльцах і г.д. Найбольш часта сустракаюцца грыбковыя захворванні ступняў, якія нярэдка суправаджаюцца пашкоджаннем пазногцевых пласцінак (аніхамікозы).

Крыніца заражэння — хворыя людзі, рэчы, прадметы, інфіцыраваныя грыбамі. А шляхі заражэння — пры кантакце з хворымі, праз абутак, адзенне, прадметы ўжытку, пры наведванні спартыўных залаў, сауны, басейнаў, душавых, г.зн. ва ўмовах павышанай тэмпературы, вільготнасці. Спрыяюць грыбкам паверхневыя і глыбокія траўмы ступні (пацёртасці, алёкі і інш.) залішняе палівацца, змяненні скурнага покрыва, анатамічныя дэфекты (плоскоступнасць, вузкасць паміжпальцавых складак). Безумоўна, уплываюць і ўнутраныя прычыны: эндыкрынная паталогія (дыябет), сасудзістыя захворванні (атарасклероз артарый ніжніх канечнасцяў), дысбактэрыёз, імунадэфіцыты, авітамінозы.

Як запозырць мікоз ступняў? Першыя сімптомы захворвання працяваюцца

ў ледзь прыкметным лушчэнні скуры, якая быццам складзілі і баразенкі скуры ступняў прысыпаны мукой. Часцей за ўсё ў пажылых людзях складках з'яўляюцца бялочыя трэшчыны. Захворванне можа працякаць у выглядзе прэрацыі, могуць з'явіцца пухіры, якія суправаджаюцца свербам. На скуры падашаў узнікаюць пяташчыны, асабліва ў вобласці пятак. Некаторыя пацыенты памылкова звязваюць іх з'яўленне з дрэннай гігіенай, сельсгаспрацамі, нашэннем цвёрдага абутку, узроставымі зменамі скуры.

Пашкоджанне пазногцяў пачынаецца са свабоднага боку або з вуглоў пазногцевой пласцінкі. У тоўшчы пазногця з'яўляюцца плямы або палосы жоўтага, шэрага колераў, якія паступова павялічваюцца. Пазногці становяцца бляжымі, янароўнымі, крышачца, пачынаюцца процістаяць падобнымі на піпюры птушак, часам самастойна сходаць. Некаторыя пацыенты думаюць, што гэта адбываецца з-за траўмаў («прышчуну», «прышчамі»), але дакладна ўспомніць, калі гэта адбылося, не могуць. Іншыя зноў жа мяркуюць, што гэта наступства ўзроставых зменаў.

Метады дэягностыкі мікозаў.

Клінічны: па характэрных зменах скуры, пазногцяў і скаргах пацыентаў доктар можа ўстанавіць дыягназ.

Мікраскапічнае д

Пыл слупам — капаюць бульбу.

Парыльня для бульбы

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар.)

Сам Уладзімір Рынг вядзе свой радавод ад немцаў, якія калісьці прыехалі працаваць на шклозавод у Глушы (гэта цяпер пасёлак у Бабруйскім раёне). Усе Рынгі, у тым ліку і дзед фермера, былі майстрамі-шкловадзімальчыкамі, а васьмь бацька стаў ва-дзіцелем, а сам Уладзімір і яго сыны — спецыялісты ў справе сельскай гаспадаркі.

На бульбяное поле паблізу вёскі Хасеюка фермер вышаў у белым адзенні, у гонар цікаўнаці прасі ды рэбінскай бульбы. Праўда, хутка светлы строй быў безнадзейна сапаваны пылам: на полі, дзе пра-цуюць бульбаўборачны камбайн, вельмі суха. Настолькі, што каменныя кавалкі сухой глебы трапляюць у борт разам з клубнямі, і потым дзевяццаць бульбу перабіраць.

Калісьці Уладзімір працаваў кіраўніком калгаса, потым начальнікам раённага ўпраўлення сельскай гаспадаркі, колькі гадоў узначальваў аддзяленне банка, а потым пайшоў на вольныя хлябы.

Усё пачыналася, як жартуе фермер, з гаспадаркі выхаднаго дня: крыху больш за дзясятка гектараў зямлі, якія апрацоўваліся сямейнымі сіламі ў выхадныя.

Сёння фермерская гаспадарка Рынгаў расцягну-лася на 700 гектараў: збожжавыя, агародніна і буль-ба, ды сотня гадоў жыццёў. З гэтым узраўляюцца 30 работнікаў, якія летась сярэдні заробак мелі ў 676 тысяч рублёў.

— Я не скарджуся на жыццё, — кажа Рынг. — Без-умоўна, з працы мяне нішто не звольніць, але на мяне ляжыць вялікая адказнасць. Ёсць дзяржаўны заказ, прагнозыя паказчыкі, даўгі перад жыхарамі і пе-рад людзьмі, сям'ёй. Гэта там я мог ручку пакласці і пайсці дадому. А тут пайсці няма куды, пра пенсію меркаваць не выпадае. І ўсё пад Богам, што будзе далей — невядома.

Велізарная рызыка земляроба — умовы надвор'я. Сялётнае ананмальнае засуха ў Магілёўскай вобласці выклікала хваляванні ў вясцоўцаў. У гаспадарцы Рынгаў бульбы пасялі ў гэтым сезоне болей, але вялікае ўраджаю не чакаюць.

— Паглядзіце: націсне засохла, бульба дробная і шмат провалачніка, які шукае вільгаці і пусе клубні, — Уладзімір рукамі вымае бульбу з зямлі.

Розныя гатункі даюць розны ўраджай: у нізінах бульба вырасла больш буйной, на пагорках ураджай-насць зусім нізкая. Але цяпер узнікла яшчэ і новая праблема:

— У нармальным умовах бульба пасля перыяду спакою прачынаецца ў скляпках увесну. Але цяпер ненармальная сітуацыя, каб спякота ўдзень і вільгі цэгла ўначы. Тэмпература паветра высокая, і глеба прагнецца да 40 градусаў. Таму замест перыяду спакою бульба прачнулася і прама ў зямлі стала пра-спяваць: пускае прама ў зямлі белыя караньчыкі.

З гэтай прычыны далей магчымыя праблемы з захоўваннем бульбы, які было і летась. Праўда, пры-чынай за тым часам была вялікая вільгаць, а цяпер — спэка.

— Сезон бульбы прыйшоў, і мы будзем яе ўбіраць, — кажа фермер пра свае планы. — Вядома ж, я раз-гублены, што не будзе добрага ўраджаю. Але ў мяне

ёсць планы, які выйсці з гэтай сітуацыі пераможам. Пасеяць налета годзе яшчэ больш бульбы і ўлічыць урокі гэтага, скарэктаваць гатункі і тэхналогію, каб атрымаць больш вааж ўраджай. Карацей, працаваць і не спыняцца, таму што бульба — гэта культура пры-бытковая, на якую ёсць стабільны попыт на рынку.

Радуе, што на смак бульбы ананмальнае надвор'е не паўплывала. Толькі што памер не вялікі, а дробны і сярэдні. А так беларусы сьлёта атрымаюць і дранкі, і бульбу смажаную, і печаную, і якую хочаш. Нічым не змяняць другі хлеб і для беларусаў, і для ўсіх іншых. Пытанне толькі ў коштах.

Уладзімір Рынг лінчыць, што наўрад ці цэны на бульбу падымучка, нават нягледзячы на меншы ўра-джай.

— Гэта ў нас на ўсходзе стала спэка, а ў іншых рэгіёнах, на Міншчыне і Гродзеншчыне, былі дажджы і крыху іншы клімат. Там добры ўраджай, і даставіць бульбу ў нашы мясціны не будзе праблемай. Таму бульбавады, якія пацярпелі тут, не выйграюць за кошт цэны. Мяркую, што спажывец не пацярціць.

Праўда, не ўсе спецыялісты згодныя з такой вы-сновай. Летась найбольшыя цэны на бульбу ў крамах вагаліся ад 1090—1190 рублёў за кілаграм, у залеж-насці ад часу. Цяпер ёсць прагнозы на павелічэнне гэтых цэнаў на 10-15%.

Вестку пра зніжэнне тэмпературы паветра і даж-ды, па якім на Магілёўшчыне ўжо даўно засума-валі, дрыбінскі фермер і ўсё вясцоўцы ўспрынялі з радасцю:

— Калі спадзе спэка, будзе лягчэй людзям пра-цаваць, — лінчыць Рынг. — Калі глеба стане не такой сухой, то і тэхніка будзе працаваць нармальна. А позняя гатункі бульбы, дзе яшчэ ёсць зялёнае націсне, пасля дажджы падцягнуцца. Дапаможа вільгаць і капусе — нашай самай гадоўнага агародніна.

Капуста ад засухі пацярпела яшчэ болей за буль-бу. Капусты, горка жартуе Уладзімір Рынг, цяпер больш падобная на невялікія ялінкі, чым на лалусыш-тую расліну з качанам у цэнтры.

— У мяне капустаў 20 гектараў, і туды выдаткаваны немалыя сродкі, але з гэтага поля я і 500 кілаграмаў нарэзаць не магу, бо яна проста не завязваецца.

Спецыялісты ў справе сельскай гаспадаркі пры-знаюць, што мяняецца клімат, і гэта паўплывае на ўсю галіну. Верагодна, прыйдуць новыя тэхналогіі вырошчвання: напрыклад, з Галандыі, дзе ўсе землі абсталяваныя паліваам. Але гэта вялікая выдаткі, і таму большасць вясцоўцаў пакуль выпадае спадзя-вацца на нябесную канцылярыю і дзяржаву.

— Што ж, вясковец прызычыўся, што калі і трох гадоў адзін збалансаваны, то гэта вельмі добра, — па-філасофску разважае Уладзімір Рынг. — Дрэна і шмат вільгаці, і шмат спёкі. Але ў такі год, як гэты, выпадае думаць пра фінансавое становішча гас-падаркі. І тут усе залежыць ад таго, які спёк будзе паводзіць дзяржава: калі скажыць тэрмінова плаціць усё запавянчанае, то будзе лёгка. А калі па-іншаму, то засуха нас не разарыць. Так што трэба маліцца, спадзявацца і ўбіраць бульбу — іншых рэкамен-дацый я не ведаю.

Ілона ІВАНОВА. Фота аўтара.

Дрыбінскі раён.

ДОЧКІ-МАЦЯРКІ

Бок другі.

Апякунская сям'я

— Увечары панядзелка 26 ліпеня мы дасталі з паштовай скрыні канверт, з якога даведаліся, што 16 ліпеня абдысь суд, які аднавіў бягучаю маці Аліны ў правах і пастанаўіў вярнуць ёй дзятчынку, — расказвае мне па дарозе ва Ушачы апякунка. — На наступны дзень, 27 ліпеня, мы з мужам па-ехалі паглядзець, куды і каму па-вінны аддаць Аліну...

Яны пражылі ў шлюбe 18 га-доў да таго моманту, калі ў іх до-ме з'явілася дзіця. Яны не адразу рашыліся ўзяць малое з прытулку. Аднойчы, калі яны яшчэ жылі ва Ушачах, знаёмага з выканкама спы-тала: «Не хочаце ўзяць дзятчынку? Ад таго прагожага дзіціці маці зарад адмаўляецца...». Тады яны адказалі: «Не гатовыя».

А праз некаторы час выразна адчулі, што б'е дзіціць ў доме сэнс жыцця высілгзае, нібы пацеркі з незамачанай ніткі. Жыць дзеля працы раптам падалося глупствам. Дзеля сябе — марнапраўствам. За-хачелі зрабіць нешта карыснае — так яны самі кажуць.

«І чаму мы не гатовыя?» — спы-тала жанчына мужа. — Цалкам са-мастойныя людзі». — «Давай возь-мем», — проста адказаў той.

І яны адразу пазванілі ва Ушачы. Яны вырашылі шукаць дзіця за 200 кіламетраў ад Мінска, у якім цяпер жылі, яшчэ і таму, што ў маленчых Ушачах лягчы было навесці давед-кі пра бягучае імя сям'ю, ды і ад-легласць ад цяперашняга месца і жыцтва мела значэнне. Не над-та хачелася мець частыя кантакты з распуснымі бацькамі дзіціці, якое яны будуць выхоўваць. Парадокс, але менавіта абачлівасць паслужы-ла апекунам дрэнную службу...

Яны не перабіраі. Аліна была першым дзіцем, якое ім прапана-валі.

— Яна была падобная на запуг-жанага звярка, — угадвае другая маці. — Яе вочы немагчыма было за-быць.

Але з-за сваёй абачлівасці яны не сталі дзятчынку адразу ўда-раць. Пытанне для іх было надта прызвэнным. Яны жаццух, што ім па-трэбны быў нейкі прамежкавы этап — каб упэўніцца, што ў іх усё добра атрымаваецца.

Наконт бягучага маці яны і не думалі. Ім у прытулку казалі, што дзятчынку, якая знаходзіцца тут амаль год, бацькі не наведва-ць. Таму яны адразу вырашылі, што гэта дзіця, акрамя іх, нікому не патрэбна. І сапраўды, за два з паловай гады, што Аліна жыла ў новай сям'і, яны атрымалі толь-кі адну вестку з мінулага жыцця дзятчынкі: у чэрвені 2009 года ім па пошце прыйшла іскавая заява аб змяненні запісу аб бацькоўстве ў пасведчанні аб нараджэнні Аліны.

У гэтай заяве паведмлялася, што паднас крмінальнай справы су-праць чалавека, які запісаны баць-кам дзятчынкі, была праведзена

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар.)

генатыпаскалічная экспертыза, па выніках якой устаноўлена, што гэты чалавек бацькам Аліны не з'яўляецца. Гэта толькі пацвярджала, што яны — адзіныя бацькі дзятчынкі. Так яны думалі і так да Аліны сталіся.

— Па вялікім рахунку, для мяне не было вялікай розніцы, як Алінка будзе аформлена, — прызнаецца апякунка. — Мы ўзлі да сябе дзіця і сталіся да яго як да свайго ўлас-нага. З цягам часу я збіралася пры-няць разшэне аб удачарэнні разам з дачкой. Мне здавалася, што так будзе больш сумленна перад ёй.

Яшчэ ва Ушачах ім настойліва рэкамендавалі ўзяць адразу два-іх дзіцяў: Аліну і яе брата. Але і на гэта рашыцца сямейнай пары, якая калі 20 гадоў пражыла без дзіцяў, было складана. Да таго ж будучыя апекункі Аліны жылі ў Мінску ў аднапакатвай кватэры ў маласямейным шматкватэрным доме, жыллёвыя ўмовы для двух дзіцяў таксама былі не зусім пры-яўляныя.

— Я падумала яшчэ, што наўрад ці маю права пазбавіць дзятчын-ку лютот, якія ёй дае статус сярцы, — тлумачыць другая маці. — Але каб я ведала, якіх іспытам і неяс-пеласці яна падвергнецца, тады б не сумнявалася.

Праз паўтара года пасля атры-мання апекунскага пасведчання яны ўзялі крадгты і купілі двухпа-кабавую кватэру ў новым доме, дзе большыя пакоі аддалі дзятчынцы. Яны набылі ёй адмысловую мэб-лю, вельсіпед, камп'ютар, у якім усталявалі гульні для развіцця ў адпаведнасці з яе ўростам. Трох-дзвярны аўтамобіль памянлі на пад'язвірны, які больш зручны для сям'і з трох чалавек...

Са з'яўленнем дзіціці іх жыццё сапраўды стала іншым. Больш на-пружаны. Праца, садок, гурток на каратэ, па нядзелях заняткі па пад-рыхтоўцы да школы, кансультацыі лагапэда, лячэнне алергіі, паезд-кі да артодонта... Жыццё адразу напоўнілася беганінай, клопатам, трывогай — пацеркі перасталі вы-сілгзаць з ніткі, яны цяпер шчыль-на прылягалі адна да адной, утвар-яючы сучэльныя стракаты ўзор.

Па вялікім рахунку яны бачы-лі, што ў іх атрымаваецца, і яны ўзгадалі пра свой намер удача-рыць дзіця, але цяпер ім не хапала часу і вальгюга рашэння выразацца з беганіны.

Трэція асобы

Пасля атрымання рашэння су-да пра вяртанне Аліны яны паеха-лі ва Ушачы. Пакуль яны шукалі дом, у які ім трэба было аддаць Аліну, яны распыталі суседзяў і не пачулі ад іх нічога сучасна-нага. Маўляў, пападзе тут дзіця: у жыцці маці нічога не змянілася, якая была, такая і засталася: жы-ве з сужыццелам, які выпівае, нідэ не працуе, часам там збіраюцца падазроныя кампаніі, дзятці, якіх туды прывозіць яе сястра, б'юць...

А ў доках таго, што яна — дрэнная гаспадыня, прыводзілі прыклад з каровай, якую па недаглядзе ёй прыйшлося здаць.

«Дзятці вярнуць хоча, — вы-казвалі здагадкі людзі, — каб лі-менты не плаціць». І сапраўды, апекункі пазней высветлілі, што з 400-500 тысяч налічанага зароб-ку на рукі маці Аліны атрымлівае толькі 50-100, а яе запавянчаны перад дзяржавай складае больш за два мільёны.

Потым апекункі сустрэліся з ма-ці Аліны. Убачылі дом. І няк не ма-глі ўявіць дзятчынку, якую васьмь ужо трыці год штодня глядзціць, мыюць, укладваюць спаць, цялюць, якой пюць песенкі са свайго дзятч-ства, якую вучаць вымаўляць гук «р», катацца на веласіпедзе, якую абмяжоўваюць у малочным шака-лідзе, каб пазбегнуць чырвоных плям на шчокках... Яны не маглі ў-явіць гэтае дзіця тут, у лягчынска-м з непрыемным пахам, дзе няма нават асобнага стала для школь-най заняткаў, няма халадзільніка, выгод...

І людзі, якія іх тут сустрэлі, не выклікалі даверу. Сужыцель маці ўвогуле падаўся чалавекам агр-сіўным, ён ва ўсё ўмяшваўся: ці то хашеў абараніць сваю жанчыну, ці то абразіць тых, хто цяпер выхоў-вае яе дзіця...

Яны вырашылі, што рашэнне суда — страшная памылка. Што насамрэч тых, хто пагадзяўся вярнуць сюды дзіця, не бачылі ні гэтага дома, ні гэтых людзей, не размаўляў з суседзямі, не права-ралі іх інфармацыю...

Але гэта было не зусім так. Згодна з дакументамі, акт абсле-давання жыцля спецыялістамі РАНА праводзіўся двойчы: ў студзе-ні і ў чэрвені. Умовы былі прызна-ны здвальняючымі і цалкам пры-датнымі для пражывання дзіцяў. А інфармацыю суседзяў дзяржаўныя органы браўць пад увагу толькі та-ды, калі ад гэтых суседзяў паступае зварот альбо скарга. Ні першага, ні другога ў адрас бягучага маці Аліны альбо яе сужыцеля не было. Меркаванне суседзяў аказалася вяржаме толькі для апекункі, якой не абякава, каму, у якія ўмовы яна павіна аддаць дзіця.

Абурыла апекунку і тое, што раз-глядаючы ў судзе справу аб вяртан-ні бацькоўскіх правоў Алінінай ма-ці, ніхто не пабачыў саму Аліну, не ўзяў пад увагу меркаванне мінскіх спецыялістаў, якія за жыццём дзят-чынкі назіраюць, больш за тое, яна, апекунка, пра судовую справу даве-далася пастафактум, яна не атрым-лівала ні копіі іскавай заявы маці, ні запрашэнні на судовыя пасяджэнні, хоць і была на іх «адказчыкам».

— Каб зразумець усю розніцу паміж тым, як жыва Аліна зараз, і тым, куды яе вырашана вярнуць, трэба гэта пабачыць, — хвалюецца апякунка. — Я не сумнявалася, што для 6-гадовага дзіціці такая пера-мена не прыйдзе бясследна. Добра было б, каб яе пошкіма справілася, але навошта эксперыментаваць? Гэта ж чалавечая жыццё, крохкая нервовая сістэма дзіціці, якому ад-ночы ўжо была нанесена траўма і якое ледзь-ледзь з гэтай траўмай справілася.

Так атрымалася, што акрамя апекунку, журналіст «Звязды»

сёння — адзіны чалавек, які паба-чыў і тывя ўмовы, у якіх дзіця жыве цяпер, і тывя, у якіх яму прыйдзецца вярнуцца, калі бягучага маці выйграе паўторыны судовы разбор. Кантраст сапраўды значны. Справа не толькі ў тым, што там гарод, а тут — маланаселеная вёска. Там новая кватэра, а тут — аднапака-вёвая хата 1948 года пабудовы, у якой нядушна і вельмі няудала па-клівлі танная шпалеры, а добры рамонт, здаецца, не рабілі ніколі. Проста ў Мінску вакол Аліны кру-нацца жыццё. А тут... Можна спа-дзяцца, што дзіця прыстаецца, справіцца, прывыкне, не замкнецца ў сабе, не адчуе сябе зноў кі-нутай, «перададзенай», нібы цац-ка... Толькі навошта? Дзеля чаго? Дзеля яе маці, якая мае права яе вярнуць? Толькі пры чым тут маці, калі размова — пра дзіця? Якому, дзятку Богу, сапраўды пашанца-вала, якому добра зараз. Навошта зноў усё мяняць, рызыкаваць?

— Бягучага маці мае перава-гу перад апякунскай сям'ёй, таму што апэка — часовае ўладкаванне дзіціці, а інтарсам дзіціці адпра-вляе настаянны сям'я — тлумачыць сваю пазіцыю спецыяліст па ахо-ве дзятчынца аддзела адукацыі Ушачскага раённага камітэта БЯДАРЫК.

— Сапраўды, маці, якую пазба-вілі бацькоўскіх правоў, у любы момант мае права аднавіць свае права і вярнуць дзіцяці, — камен-тава сітуацыю загадчык сектара па ахове дзятчынства адміністра-цыі Фрунзенскага раёна горада Мінска Мікалай БЯДАРЫК. — І апекун не павінен чыніць у тым пе-рашкочы. Але кожны выпадак трэба разглядаць індывідуальна. Я бачыў дзятчынку і назіраў яе ў апякунскай сям'і. Для яе сапраўды створаны ўсе ўмовы, я яе сумнявалася, што яна расце ў атмасферы любові і клопа-ту, называе апекунку «магучелка». Усё гэта гелнга не ўлічваць. Ушачкі ж раённы суд камусьці ўвогуле не браў пад увагу гэтыя акалічнасці. Там паглядзелі толькі, што бягуча-ная маці не г'е, не стаіць на ўліку ў наркалагічным і псіхіятрычным дыс-пансэрах, працуе, не прыцягвалася да адказнасці — і усё.

Суд не ўлічыў і такі важны ас-пект, што за амаль тры гады бя-гучага маці не шукала з імёны сустрэчы, не падтрымлівала з імі кантакт. Праўда, сама яна сцвяр-джае, што ўсталяваць кантакт з дзятчынцамі спрабавала, і з сынам ёй гэта удалося, а васьмь лісты да Аліны ў Мінск вярталіся з паведмлен-нем «адрасат выбуў». Яна кажа, што пакуль дзіця знаходзілася ва Ушачах, яна і наведвала, пры-носіла ім падарункі, яны казалі ёй, што сумуюць. На жаль, гэта інфармацыя не была правярана. Дакументы ж у дзіцічым прытулку, калісьці па справах п'яноўнагадвых дзятчынцаў, што маці дзіціці не на-ведвала і нічога не зрабіла, каб іх вярнуць.

Ды і сама жанчына забыталася: то яна казала ў судзе, што забрала Аліну мінулым летам да сябе, то што не бачыла дзіціці 2 гады. Але і на гэта ніхто не звярнуў увагі!

Дарчы, прыёмная маці хлопчы-ка паведміла журналісту «Звяз-ды», што званіць бягучага маці стала сыну толькі з сёлетняга кра-савіка (пасля двух судовых пас-яджэнняў, на якіх спецыяліст РАНА звяртала ўвагу на адсутнасць кан-тактаў маці з дзятчынцамі. — «Звя-зда.»). А калі прыёмная сям'я жы-ла ва Ушачах, то хлопчыка наведвала не маці, а яе дзятчыка з жонкай. Так, яны прывозілі яго вопратку, гасцінцы, але дрэнна ўплывалі на хлопчыка, канфліктавалі з прыём-най маці, што стала адной з прычын пераезду прыёмнай сям'і ў іншую вобласць. Бягучага маці ж маці ніколі да сына не прыходзіла, сустрач з ім не шукала. Аднойчы яны выпадко-ва сустрэліся ў кавярні, дзе зладзі-ла за рознымі столамі нібы зусім чужыя, незнаёмыя людзі.

Пра вяртанне лістцы з Мінска (бягучага маці казалі журналісту «Звязды», што адравіла пісем трыццаць) у вясковым аддзяленні сувязі, дзе пражывае бягучага маці, не памятаюць. Пацвердзілі, што яна ў канцы мая купіла кан-верт, а ці адыслала яго куды-не-будзь — невядома.

Год таму апекункі сапраўды памянлі месца жыхарства, пра што паведмілаў і сектар аховы дзятчынства. Так што праз органы апекі знайсці сям'ю апекунку, іх кантакты тэлефон было нескла-дана. Было б жаданне. Цяперашняе гаспадарства ў кватэры, на адрас якой быццам бы маці адыслала лісты, упэўненая, што простая ка-роспандэнцыя на прозвішча былых гаспадароў не паступала. Аднойчы маці паведмленне пра заказны ліст на іх прызвешча, у канцы зімы альбо пачатку вясны, з Ушачай. Гэта паведмленне новага гаспадары кватэры проста выкінулі. Хутчэй за ўсё, гэта была паветка ў суд па іску аб вяртанні бацькоўскіх правоў, якая так і не дайшла да апекунку.

Яшчэ два моманты. Дзятці, і Алі-на, і яе старэйшы брат, ведаюць, што ў іх ёсць іншая маці. Але абод-ва яны не хочуць, каб іх ёй аддавалі. З мінулага жыцця яны памятаюць пацудзі голду і яшчэ аднае, якое цяжка назваць. Калі працягнуцца, а бацькоў дома няма...

У другі раз журналіст «Звязды» разам з апекункамі прыехаў да бя-гучага маці ў дзень народзінаў Аліны. Апекунка чакала, што маці ўзгадае пра гэта, перададзець вына-ванне дацэ. Але гэтага не абды-лось. Нават калі ў яе спыталі, які сёння дзень?

— Дванаццатага або трынацца-тага жніўня, — паціснула плячыма жанчына.

— Дванаццатага жніўня. Сёння — дванаццатага жніўня.

«І я кажаце, што ёй патрэбна дзіця?» — пытаецца апекунка. На дзень народзінаў яны падавалі ёй кацыя, якое адрознівае нашкодзіла. Былая гаспадыня кацыяціці пазвані-ла на наступны дзень, спытала, як жывёліна прыставалася да новых умоў жыцця. Папрасіла яе навеціцца на вуліцу. Маўляў, калі не навучыць-ца парадку, яна яго забярэ...

Вольга МЯДЗВЕДЗА.

Погляд

Як накарміць дранікамі Еўропу

НА гэту тэму з вядомым беларускім эканамістам і экспертам, членам Грамадска-кансультацыйнага савета пры Адміністрацыі Прэзідэнта Бела-русі Л.Ф. Заікам гутарыць наш карэ-спандэнт.

— Як, на ваш погляд, складвацца кан-'юнктура на замежных рынках харчовых прадуктаў? Здаецца, драматычная?

— Сапраўды, спякотнае надвор'е паў-плывала на яе, кан'юнктуру, калі не рады-кальным чынам, то даволі грунтоўна. Сёння прадукты харчавання — запатрабаваная група тавараў на міжнародных рынках. З-за наступстваў засухі папаўзлі цэны на збожжа, Расія нават упершыню за мніяго дзесяці-годдзі забараніла яго продаж за мяжу, чым падагрэла ажыятаж на рынку збожжа. Можна таму, што цэны на газ у свеце зніжаюцца, а на харчаванне растуць.

Аднак ёсць выдатная прымаўка з вясков-ым, так бы мовіць, адценнем: не хваліся нажуху, а хваліся амалаціўшы. Дык вось, вынікі сельскагаспадарчага года звычайна падводзяць нідзе напрыканцы лістапада — пачатку снежня. Давайце пачакаем з кан-чатковымі высновамі. Але ўжо можна сёння казаць, што будучы расці цэны на збожжавыя культуры і таннеяць мясі і вырабы з яго. Уво-гуле на ўсіх рынках харчавання назіраюцца структурныя пераўтварэнні, бо мяняецца клі-мат і адпаведна будзе мяняцца структура сельскай вытворчасці. Амаль што афрыканс-кая спякота ўносіць карэктывы ў справы, планы і намеры аграрыяў. Яны будуць вы-машаны рогавацям, дакладней, хутчэй пры-стаювацца да новых умоў гаспадарання на зямлі. Калі размовы аб пацяпленні клімату спрадзяцца, то хто ведае, можа, у хуткай будучыні Беларусь стане экспартарам каву-ноў ці ананасуў, іншай некалі экзатычнай для нашай краіны агародніны і садавіны.

— Прабачце, Леанід Фёдаравіч, але нешта не стаюваецца ў вашым прагно-зе. Цэны на збожжавыя і так ужо растуць, а як агульнавадама, жывёлу і птушчы кор-макі пераважна збожжам, зробленым на яго аснове камбікорма. А збожжа, як вы сцвярджаеце (і не толькі вы), будзе толькі даражэць. Дык чаму мяса патаннее?

— А таму, што для многіх фермераў у роз-ных краінах стане нерэнтабельным карміць дарагім збожжам жывёлу. Навошта марна-ваць сілы, грошы і час, калі нічога не заробі-шці. Шмат жывёлы і прадукце пад нож. На рынку прапаноўвае мяса і прадукты з яго паступова пачне прэваліраваць над попытам, таму цэ-ны папаўзучы ўніз. Такі мой прагноз.

— Няхай будучы ў нас свае ананасы, манга і авакада, але наш магістральны кірунак — малако і мяса. Дык што, апошні прадукт стане нявыгадна экспартваць?

— Час пакажа. Яшчэ шэсць-паць гадоў таму чыцца было ўявіць, што беларуская ма-лако зойме дастойнае месца на сусветным рынку. Ужо некалькі гадоў запар малочны экспарт прыносіць краіне штогод мільярд долараў. Прыкладна як продаж за мяжу

Спяваеш альбо пішаш песні? Прыходзь на кастынг!

Саша Паўлава зноў у эфіры: праект «Музычны суд» атрымаў працяг. У новым тэлеэсэзонзе тэлеканал АНТ шукае таленты з усьёй Беларусі. Ужо сёння аўтары-песеннікі могуць дасылаць свае кампазіцыі праз спецыяльную форму, размешчаную на сайце АНТ (www.onl.by), альбо на адрасе: 220029, г. Мінск, вул. Камуністычная, 6, ЗАТ «Другі нацыянальны тэлеканал». Тэрмін — да 1 кастрычніка 2010 года. У выніку будзе выбраныя 25 песень, якія і працягнуць удзел у шоу.

Пражаданні аўтары змогуць выканаць іх самастойна. У аўтары таксама будзе магчыма дараваць песню маладым вакалістам, пошукі якіх у верасні зоймецца творчай групай АНТ. Кастынг пройдзе ў 13 гарадах. Для ўдзелу арганізатары запрашаюць дзятку і юнакоў ва ўзросце ад 18 да 30 гадоў з добрымі вакальнымі і знешнім выглядом.

Аўтар песні, якая пераможа ў трэцім сезоне «Музычнага суда», атрымае ў якасці прызга гэтую падарунак на «Еўрабачанне-2011» у Германію.

Ілья ЛАПАТ. Фота прэс-службы АНТ.

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

Сканворд з 15 пачатковымі і 15 канцавымі словамі. Слова вылучаны лічбамі ў клетках.

Уладальнік гран-пры XIII Бярдзянскага кінафестывалю Аляксандр КОЛБЫШАЎ.

«ПЕРАМОГА СТАЛА ДЛЯ МЯНЕ ПОЎНАЙ НЕЧАКАНАСЦЮ»

Нечаканасць прыянята. Фільм «Ваўкі» (кінастудыя «Беларусьфільм» 2009) рэжысёра Аляксандра Колбышава на XIII Бярдзянскім міжнародным кінафестывале атрымаў гран-пры. Яго прызналі пераможцам у намінацыі «Лепшы гольфавы фільм».

Рэжысёр стужкі Аляксандр Колбышаў, які толькі нядаўна вярнуўся ў Мінск, сваім уражаным падзяліўся з карэспандэнтам «Звязды»: «Да апошняга моманту журы трымала карціну-пераможцу ў сакрэце. Ужо калі мы шлі па чырвонай дарожцы, журналісты спыталі пра мае ўражанні, але я на той момант яшчэ не ведаў, якую ўзнагароду мы возьмем. Але па ваках журналістаў зразумеў, што ўзнагарода дакладна будзе. Калі фільм «Ваўкі» аб'явілі як лепшы фільм у намінацыі «Лепшая аператарская праца» (аператар Павел Зубрыцкі), я разумею, што яшчэ адну ўзнагароду нам наўрад ці дадуць. А так як прэзентацыйная праграма была вельмі моцная (фільмы з Сербіі, Турцыі, ЗША, Ганконга), то гран-пры стала для мяне поўнай нечаканасцю. Але, безумоўна, я вельмі рады. Вельмі прыемна, што карціну падтрымала журы. Прыемна, што стужка спадабалася гледачам — амаль уся зала пры праглядзе была запоўненая — гледачы пасля падыходзілі, дзякавалі».

«Залаты парус» Бярдзянскага кінафестывалю стаў другой ўзнагародой вышэйшай пробы для «Ваўкоў». Раней стужка ўжо атрымлівала гран-пры на VII Фестывале беларускіх фільмаў у Брэсце. — У канцы жніўня павязу «Ваўкоў» на фестываль нацыянальнага кінематографу ў Маскву, — дадае рэжысёр. — Таксама фільм ужо запраілі ўзнагароду нам наўрад ці дадуць. А так як прэзентацыйная праграма была вельмі моцная (фільмы з Сербіі, Турцыі, ЗША, Ганконга), то гран-пры стала для мяне поўнай нечаканасцю. Але, безумоўна, я вельмі рады. Вельмі прыемна, што карціну падтрымала журы. Прыемна, што стужка спадабалася гледачам — амаль уся зала пры праглядзе была запоўненая — гледачы пасля падыходзілі, дзякавалі».

POST factum

ІТАЛЬЯНСКАЯ ДЗЯРЖАВА СПРАБУЕ АДСУДЗИЦЬ У ФЛАРАНЦЫЙ СТАТУУ ДАВЫДА

У Італіі разгортаецца барацьба паміж дзяржавай і гарадскімі ўладамі Фларэнцыі за права валодання шэдэўрам Рэнесансу — мармуровай статуі Давыда работы Мікеланджэла, якая штогод прыносіць у бюджэт краіны больш за 12,5 мільянаў долараў, паведамляе газета на The Daily Mail.

Міністэрства культуры сцвярджае на падставе вывучэння 500-гадовых дакументаў, што статуя належыць дзяржаве. Улады Фларэнцыі, дзе знаходзіцца Галерэя Уфіцы, адзін з самых буйных і значных музеяў краіны, які прымае больш паўтары мільяна наведвальнікаў у год, настойваюць на тым, што гэты шэдэўр уласнасць гарадской мэры. Мармурова Давыд лічыцца сімвалам горада. Скульптура, якая паказвае біблейскага пастуха

Давыда (пераможцу волата Галіафа), была створана задоўга да аб'яднання Італіі, калі Фларэнцыя яшчэ была сталіцай Фларэнтыйскай рэспублікі. Паводле меркавання гісторыкаў мастацтва, яна стала знакам суперніцтва з больш уплывовымі гарадамі, у тым ліку і Рымам. Статуя Давыда была замовлена Фларэнтыйскім кафедральным саборам, у 1504 годзе работа над ёй была скончана, і скульптар атрымаў ганарар у памеры 400 флорынаў.

Тым не менш, рымскім юрыстам удалося знайсці архіўныя дакументы, якія ставяць пад пытанне прыналежнасць шэдэўра. Паводле іх дакладу, законным спадчынікам Фларэнтыйскай рэспублікі з'яўляецца не сама Фларэнцыя, а італьянская дзяржава.

Мар Фларэнцыі Матэо Ранцы, які выказаў здагадку, што рымскім прававедцам проста няма чым заняцца ў жніўні, вырашыў правесці сваё ўласнае гістарычнае даследаванне, каб абараніць фларэнтыйскага ўлюбёнца ад дамаганняў сталіцы. Яму ўдалося ўстанавіць, што ў 1870 годзе, калі Рым стаў сталіцай Італіі, быў падпісаны дэкрэт, паводле якога Палаццо Век'е і ўсе экспанаты, якія ў ім знаходзіліся, адышлі да Фларэнцыі, піша The Guardian.

«Няма ніякіх сумненняў у тым, што Давыд наш», — заявіў мэр, дадаўшы, што ён мае намер звярнуцца за падтрымкай да міністра культуры краіны.

Плціметры Давыд з'яўляецца адным з самых вядомых сімвалаў італьянскай культуры. Ён стаў ахвярай сваёй папулярнасці ў 1991 годзе, калі невядомыя мужчыны, узброеныя малатком, адбілі статуі пальцы на левай нозе.

РАЗБІРАЎ СТРАТЭГІЧНУЮ ЧЫГУНКУ НА... ПЛОТ

У Бранскай вобласці міліцыя затрымала няўдачліва-

га старшыню садоўніцкага таварыства, які краў шпалы, разбіраючы пры гэтым чыгуначную галіну стратэгічнага прызначэння. З выкрадзенага прадпрыемальны кіраўнік дачнікаў будоваў... плот.

За крадзеж шпалаў і рэк са шпалю, па якіх рухаюцца цягнікі да стратэгічных і сакрэтных аб'ектаў, затрыманы 67-гадовы мужчына. Злодзея звалілі недалёка ад станцыі Снежацкая ў той момант, калі ён спрабаваў выракаць некалькі дзясяткаў шпалаў, паведамляе Life News са спасылкай на кіраўніка прэс-службы мясцовай міліцыі Таццяну Агапаву. «Затрыманы — жыхар Бранска, — пракаментавала Таццяна Агапава. — Ён сцвярджае, што ведаў пра тое, што дэмантуе дзейныя шпалы дарогі стратэгічнага прызначэння».

Пенсіянер з'яўляецца старшыней садоўніцкага грамадства, якое і адправіла свайго кіраўніка «на справу». Са шпал садоваго хачелі паставіць плот. Па словах затрыманага мужчыны, ён быў упэўнены, што дзейнічае па законе. Адпаведна, галава дачнікаў «разгарнуўся ў поўную сілу»: ён наняў будаўнічую тэхніку для вывазу выкрадзенага — кран і машыну КАМАЗ.

На тэрыторыі садоўніцкага таварыства міліцыянеры выявілі яшчэ 52 шпалы, выкрадзеныя раней. Па дадзеным факце кур'ёзнай «дыверсіі» на стратэгічна чыгуначнай ветцы ўзбуджана крымінальная справа.

ЛІСТ АД ДЖОНА ЛЕНАНА ДАЙШОЎ ДА АДРАСАТА ПРАЗ 34 ГАДЫ

Ліст, адрэагаваны Джонам Ленанам свайму калегу, фолк-музыканту Стыўу Тылстану ў 1971 годзе, убачыў свет толькі ў жніўні 2010 года, паведамляе газета The Daily Telegraph.

Справа ў тым, што ў 1971 годзе Тылстан даў інтэрв'ю часопісу Zig Zag, у якім сказаў, што не хацеў бы разбагацець. Паводле слоў музыкі, дастатак негатыўна адбіўся на яго здольнасці пісаць добрыя песні. Ленан не мог пакінуць незаўважаным падобную заяву свайго калегі. Джон вырашыў адрэагаваць Тылстану ліст, аднак пасланне па нейкай прычыне тады так і не дайшло да патрэбнага адрасата.

Пазней ліст купіў паўночнаамерыканскі калекцыянер. І толькі нядаўна ён звязваў з Тылстанам і паказаў яму ліст Ленана. У выніку музыкі змог працягнуць пісьмо Ленана толькі праз 34 гады пасля таго, як яно была адрэагавана. «Грошы не змяняюць жыццё настолькі, наколькі можна сабе ўявіць... Адзіная розніца толькі ў тым, што вам больш не трэба думаць пра ежу, дах над галавой і г.д. Усё астатняе — эмоцыі, настрой і адносіны да ўсяго, што акружае, — застаюцца ранейшымі», — гаворыцца ў лісце экс-біта.

Факт напісання ліста пацвердзіла і жонка Ленана Йона Она. «Я памятаю, як Джон пісаў гэты ліст. Ён вельмі імкунуся зрабіць так, каб ён быў пазбаўлены павучальнасці інтанацыі, бо Джон пісаў яго свайму калегу. Мне вельмі прыемна праз столькі гадоў бачыць гэты ліст», — сказала яна.

ДВУХЛАПЫ САБАКА СТАЎ СЯРЖАНТАМ АМЕРЫКАНСКАГА ВОЙСКА

Двухлапаму сабаку па мянушцы Фэйт прысвоілі званне сяржанта Арміі ЗША за тое, што ён падае прыклад атпымістчных адносін да жывяці і падтрымлівае дух ветэранаў ваіны ў Іраку і Афганістане, якія вярнуліся на радзіму з рознымі калецтвамі. Пра гэта піша газета The Daily Mail.

Фэйт, мешанка лабрэдара і чау-чау, нарадзіўся без адной пярэдняй лапы; другую канечнасць прышлося ампутаваць з-за таго, што яна была недарэзайтай. Шчанюка без дзвюх пярэдніх лап, якога паказалі на тэлебачанні, вырашыла забраць да сябе некая Джуд Стрынгфелу з Аклахомы. Жанчына і ён сын пачалі кланцацца пра жыццё і вучыць яго хадзіць на задніх

лапах. Неўзабаве сабака навучыўся хутка і ўпэўнена перамяшчацца на задніх лапах. Калі ён падрос, Джуд Стрынгфелу пачала вадзіць свайго гадванца ў розныя шпіталі, дзе на вылечанні ляжалі амерыканскія салдаты з цяжкімі раненнямі.

У шпіталі Фэйт устравіла для вайскоўцаў цэлыя прадстаўленні — гарзлівы сабака ўсюляк імкнецца развясціць

ветэранаў. «Ён натхняе і падтрымлівае гэтых маладых людзей. Вельмі канральна назіраць за тым, што яго паводзіны знаходзяць водгук у іх сэрцах», — гаворыць гаспадыня Фэйт. Яна ж паведала, што ў бліжэйшы час мае намер адрэагаваць Фэйт у Вялікабрытанію, дзе сабака таксама зможа пазнаёміцца з раненымі вайскоўцамі, якія вярнуліся з ваіны ў Афганістане.

ПІВА ПАВЯЛІЧВАЕ РЫЗЫКУ ПСАРЫЯЗУ Ў ЖАНЧЫН

Буінамаштабнае даследаванне амерыканскіх вучоных паказала, што ў жанчын, якія выпіваюць не меней пяці порцыі пива ў тыдзень, рызыка развіцця псарыязу павялічваецца больш чым удвая.

Супрацоўнікі Бостанскай балыцы Brigham and Women's прааналізавалі дадзеныя амаль 83 тысяч жанчын ва ўзросце ад 27 да 44 гадоў, якія прынялі ўдзел у спецыяльным даследаванні здароўя з 1991 па 2005 год. Да моманту пачатку даследавання ніводна з удзельніц не пакутавала псарыязам.

На працягу назірання жанчын раз у два гады запанялі анкету, якая тычыцца ўжывання імі алкаголю і якая ўключала пытанні пра від напоў — звычайнае пива, «лёгкае» пива (з паніжаным утрыманнем алкаголю), чырвонае віно, белае віно, моцнае спіртное — і іх колькасці. Усе яны павінны былі паведамаць даследчыкам пра захворванне псарыязам, калі гэты дыягназ пацверджаны ўрачом.

Пасля ўважлівага аналізу папярэжых вынікаў, фізічную актыўнасць, дыету, масу цела і адносіны да курэння аказалася, што ў жанчын, якія выпіваюць пяць і больш стандартных 350-мілілітровых порцыяў звычайнага пива ў тыдзень, рызыка развіцця псарыязу прыкладна ў 2,3 раза больш, чым у непіючых. Ужыванне аналагічных (у пераліку на чысты спірт) дозай іншых напоў, у тым ліку «лёгкага» пива, і меншых дозай звычайнага пива на рызыку псарыязу не ўплывала.

Кіраўнік даследавання Абрам Курзцы выказаў здагадку, што прычынай выяўленай узаемасувязі можа быць утрыманне ў звычайным пиве бялку травы глютену, якога ў астатніх напоях значна менш ці няма зусім.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуч адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца супадзеннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

НА МКАД РАЗБІЦЬ МАТАЦЫКЛІСТ СА СВАЁЙ СПАДАРОЖНИЦАЙ

У аўтара учывары на Мінскай калевары аўтадароге разбіўся матацыкліст са сваёй спадарожніцай. А было гэта а палове адзінаццатай вечара. Паводле сведчанняў відэаочуцця, матацыкліст рухаўся з хуткасцю «нашмат большай, чым 150 км/г». Да таго ж, і ў кіроўцы, і ў яго спадарожніцы адсутнічалі шлемы.

Як паведаміў «Звяздзе» інспектар АІП ДАІ ГУУС Мінгарвыканкама Аляксандр БРУЙ, 17 жніўня ў 22.30 30-гадовы кіроўца матацыкла «Хонда» рухаўся па ўнутраным калёцы МКАД з боку праспекта Дзяржынскага ў кірунку вуліцы Громава. На 27-м кіламетры ён не справіўся з кіраваннем. Падчас агоню матацыкліст зачэпіў «Опель Амега», затым «Шкоду Актывіа», пасля чаго перакуліўся. Кіроўцы аўтамабіляў не пацярпелі, іх машыны атрымалі незначныя пашкоджанні. Матацыкліст атрымаў стандартныя пры такім падзенні траўмы — закрытыя чэрпапамагавую траўму сярэдняй ступені, удар грудной клеткі, тупую траўму жывата. А вось яго 20-гадовая спадарожніца дастаўлена ў бальніцу з цяжкімі траўмамі і знаходзіцца пад апаратам штучнай вентыляцыі лёгкіх.

Гэта не першая аварыя з удзелам матацыклістаў у жніўні. 13 жніўня на адным з перакрываючых праспекта Незалежнасці ў Мінску матацыкліст стукнуўся з аўтамабілем «Мерседэс». Тады матацыкліст з вяртэлі хуткасію рывану на заленыя сігнал святлафора, які толькі загарэўся, а аўтамабіліст паварочваў на чырвоны. Кіроўца матацыкла атрымаў чэрпапамагавую траўму і пералом рэбраў.

ЗА СПЁКАЙ — МОЦНЫ ВЕЦЕР

У выніку шквалістага ўзмацнення ветру ў Магілёўскай вобласці быў часова парушаны аўтамабільны і чыгуначны рух.

Паводле інфармацыі МНС, 17 жніўня учывары ў Асіповіцкім раёне пры парыве ветру падчас дажджу на рэйкі паваліліся два дрэвы. У выніку адбылася затрымка ў руху электрыфікацыі і пасажырскіх цягнікоў. Цягнік, які рушыў з Мінска ў Анапу, прынамсі затрымаўся на 1 гадзіну 35 хвілін.

У Глускім раёне аўтатрансарт спыніўся каля вёскі Горнае, дзе на дарозе «Слуцк — Барыскі» паваліліся дрэвы. У Бабруйску абарвалася лінія электраперадач, ад чаго было парушана энергаабеспячэнне каля 150 домаўладанняў. З-за моцнага ветру паваліўся рэкламны шчыт «Вэлкам» на вуліцы Савецкай, на гарадскіх вуліцах і ў двух навакольных вёсках таксама ёсць паваленыя дрэвы. Вечер пашкодзіў дах 19 будынкаў у некалькіх сельскіх раёнах.

Ілона ІВАНОВА.

СЕННЯ

Табліца з надвор'ем на заўтра і аб'ява аб імяніны. Уключае тэмпературу ў Мінску, Віцебску, Магілёў, Гомелі і Брэсце.

Інфармацыйны блок з надвор'ем на заўтра і аб'ява аб імяніны. Уключае тэмпературу ў Мінску, Віцебску, Магілёў, Гомелі і Брэсце.

19 жніўня

1933 год — органы АДПУ БССР правялі арышты па справе выдуманай «контррэвалюцыйнай паўстанцкай і шпіёнска-дыверсійнай арганізацыі» — «Беларускі нацыянальны цэнтр» на чале з Рак-Міхайлаўскім, Дварчаніным, Мятлюй.

1848 год — амерыканская газета «Нью-Ёрк геральд» паведала аб адкрыцці ў Каліфорніі вялікіх запасаў золата, што выклікала ў Паўночнай Амерыцы «залатую ліхаманку».

ВАРОЖБЫ АБ ШЛЮБЕ

Незвычайна рэч, якая магла выступаць званом у ланцужку стасункаў паміж светам жывых і «светам» продкаў, выкарыстоўвалася для прадказанняў аб далейшым лёсе чалавека.

Дзяткіна, якая хацела паваражыць аб сваім шлюбе, павінна была ўзяць шклянку вады з ручаніны ці ракі, якая імчала на поўдзень, затым папрасіць на некаторы час заручальных прысячнік у той жанчыны, чыё сямейнае жыццё было шчаслівым (лепей было ўзяць прысячніка бабুলі ці прабабুলі), падвесіць яго на асабістым валосе над вадой, трымаючы вялікім і ўказальным пальцамі левай рукі. Калі прысячнік пачне калыхаць і стане ступацца па краях шклянкі, дзяткіна суджана будзе застацца ў адноўце, калі ж прысячнік пачне хутка круціцца — яна хутка выйдзе замуж, калі ж прысячнік будзе круціцца павольна — яна будзе ў шлюбе двойчы.

Яшчэ адзін спосаб варажбы: у якую-небудзь калядную ноч неабходна набраць у шклянку калодзежнай вады, апусціць туды заручальны прысячнік і назіраць у прысячніку павінен з'явіцца «гвар» суджанага.

Разам з іншымі рэчамі (кавалачка хлеба, цвік, вульгучык і г.д.) прысячнік клялі ў гліняную міску і накрывалі хусткай. Дзяткіна па чарзе выцягвалі гэтыя рэчы. Той, якая выцягне прысячнік, было наканавана ўзяць шлюб у гэтым годзе.

Незамужняя дзяткіна ў калядныя вечары клада пад падушку (ці надзявала на безымённых пальцах) вячальны прысячнік бацькі ці маці і прасіла, каб у сне да яе прыйшоў суджаны.

На Гомельшчыне перад Вялікім постам варылі «разагвейную» кашу, у якую клялі манету, прысячнік і крыжык. Дзяткіна, якая знаходзіла прысячнік, разлічвала выйці замуж у гэты год.

Калі павесіць прысячнік на белую нітку (магічны матыяк) і вадзіць ім па літарак алфавіта, можна даведацца пра імя каханана ці таго чалавека, які вам сімпатыюе.

Усміхнемся!

+25 °С. Пахаладнела. Аб'ява: «Мяняю вентылятар на Валёнку». Колькі прапрабу на пляці, а ён усё роўна цэмент украдзе. Яна і ён. — А цяпер, Раман, як прстойны мужчына, вы павінны са мной ажаніцца! — Як прстойны мужчына я ўжо жанаты.

«Распродаж лета-2010! Купі падлогавы вентылятар і атрымай падарунак плазматы тэлевізар!» — Што такое звышчарплі-васць? — Купіць бутэльку гарэлкі, наліць поўную чарку і, сядзячы за сталом, чакаць, калі прыйдзе жонка з працы і прыгатуе закуску.

У Мінск пачалі вяртацца афрыканскія студэнты, якія ўцяклі ў Афрыку ад мінскай спякоты.